



20. MAA. 2008

2008

CECAN000028--21 + 0026711792

NO. 566 0001



CHARLIE MCCREEVY

MEMBER OF THE EUROPEAN COMMISSION

B-1049 BRUSSELS

Drs. Frank HEBMSKERK  
Minister voor Buitenlandse Handel  
Bezuidenhoutseweg 30  
PO BOX: 20101-EC  
NEDERLAND - 2500 EC DEN HAAG

14.03.2008 D/000585

Excellentie,

Op 27 februari 2008 is de derde postrichtlijn (Richtlijn 2008/6/EG) bekendgemaakt in het Publicatieblad. Ik zou dan ook van deze gelegenheid gebruik willen maken om u te danken voor uw bijdrage aan de onderhandelingen en om het belang van ons gezamenlijke streven naar de opening van de postmarkt te benadrukken.

Tevens zou ik mijn grote waardering willen uitspreken voor de constructieve en vruchtbare besprekingen die we over deze tekst hebben gevoerd en die tot een brede consensus hebben geleid over de te volgen strategie om de EU-postmarkten voor volledige concurrentie open te stellen.

Thans dient zich een unieke gelegenheid aan om samen met alle belanghebbenden op dit elan door te gaan en ervoor te zorgen dat de laatste stap van het hervormingsproces met succes wordt gezet. Markten gaan immers niet automatisch open. De daartoe op nationaal niveau vereiste hervormingen moeten daadkrachtig ten uitvoer worden gebracht. Om het potentieel van de postmarkten in een open en dynamische omgeving ten volle te kunnen benutten, moeten alle juridische en feitelijke marktbelemmeringen uit de weg worden geruimd. Er dient ook werk te worden gemaakt van andere aspecten die eveneens van cruciaal belang zijn voor de totstandbrenging van eerlijke en gelijke concurrentieverhoudingen, zoals het wegnemen van de discriminatie op het gebied van de belasting over de toegevoegde waarde. De opening van de postmarkt is een gezamenlijk streven, dat tevens van belang is voor de verwezenlijking van de doelstellingen van de Lissabon-strategie. We kunnen niet dulden dat er protectionistische maatregelen blijven bestaan die in strijd zijn met de geest van de Europese posthervorming waaraan we samen meer dan vijftien jaar intensief hebben gewerkt.

De afgelopen jaren heeft Nederland steeds een voortrekkersrol op het gebied van de openstelling van de markten vervuld. Om die reden betreur ik dan ook het onlangs aangekondigde uitstel van de volledige opening van de postmarkt. Ik heb begrepen dat dit uitstel te wijten is aan ontwikkelingen in andere lidstaten. Hoewel ik waardering heb voor de wens van de Nederlandse instanties om de eerlijke mededinging tussen de markten te handhaven, moet ik er tegelijkertijd op wijzen dat het voorbehouden van diensten reeds krachtens de postrichtlijn (Richtlijn 97/67/EG, als gewijzigd bij Richtlijn 2002/39/EG) alleen gerechtvaardigd kan zijn voor zover dat onontbeerlijk is om de instandhouding van de universele dienst te waarborgen. Het uitsluitend afhankelijk stellen van de marktopening van ontwikkelingen in andere lidstaten kan worden beschouwd als zijnde in strijd met de verplichtingen neergelegd in Richtlijn 97/67/EG. Het verder voorbehouden van diensten moet bovendien worden onderbouwd met een grondige analyse van de kosten en baten van de universele dienst. Ik had dan ook graag meer vernomen over uw desbetreffende analyse en over uw motivering voor het verder voorbehouden van diensten.





20. MAI. 2008 2:037

CECANS000028-21 + 0026741792

NR. 5194 P. 2

NO. 966 D002

De tijd die nog rest tot de uiterste datum voor de toepassing van de richtlijn dient door de belanghebbenden te worden benut om zich op de echte marktopening voor te bereiden. Alle overblijvende marktbelemmeringen moeten worden weggenomen en er mogen geen nieuwe worden opgeworpen. Mijn diensten staan geheel te uwer beschikking om u te helpen bij de omzetting van de richtlijn. Er zijn volgehouden inspanningen nodig opdat de gevestigde postexploitanten hun hervormingen kunnen voltooien en aldus in staat zijn aan de uitdagingen van een open markt het hoofd te bieden. Als het ons menens is met de postsector en we een echt postbeleid willen voeren, is het ook van essentieel belang dat we in een passende marktobservatie en afdoende middelen voor de uitoefening van het toezicht op nationaal niveau voorzien. Ook op aanverwante beleidsterreinen dient het streven naar een open postmarkt in de hand te worden gewerkt in plaats van te worden doorkruist. Op EU-niveau dient een nauwere administratieve samenwerking te worden nagestreefd.

Totdat de derde postrichtlijn in nationaal recht is omgezet, blijft de postrichtlijn in haar huidige vorm (Richtlijn 97/67/EG, als gewijzigd bij Richtlijn 2002/39/EG) van toepassing. Daarin worden uitdrukkelijke eisen gesteld ten aanzien van aspecten zoals kwaliteit van de dienstverlening, bedrijfsadministratie en prijsstelling.

Ik heb mijn diensten van het directoraat-generaal Interne markt en diensten gevraagd de ontwikkelingen in verband met deze aspecten nauwlettend te volgen en alle nodige maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de richtlijn in haar geheel ten uitvoer wordt gelegd. Ook dient te worden voorkomen dat gebruikers het recht op een efficiënte postdienst van hoge kwaliteit wordt ontzegd. Aan het einde van dit jaar zal de Commissie haar verslag over de toepassing van de postrichtlijn publiceren.

Ten slotte zou ik u op de hoogte willen stellen van mijn voornemen om op 24 juni 2008 te Brussel een conferentie te organiseren. Een dergelijke gezamenlijke inspanning op hoog niveau van politieke besluitvormers, bedrijfsleiders en andere belanghebbenden zal, naar ik meen, helpen de aanzet te geven tot de praktische uitvoering van de laatste fase van de hervorming van de postmarkt en tevens het potentieel dat de postsector te bieden heeft, extra belichten.

Met bijzondere hoogachting,

Charlie McCreevy

Vergaderjaar 2007–2008

**30 536**

## **Regels inzake de volledige liberalisering van de postmarkt en de garantie van de universele postdienstverlening (Postwet 20..)**

**Nr. 56**

### **BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 november 2007

Hierbij doe ik u informatie toekomen over de stand van zaken ten aanzien van de postmarkt in het buitenland in het bijzonder Verenigd Koninkrijk en Duitsland en de besluitvorming in de EU over de voltooiing van de interne markt.

#### **Formele openstelling**

De Engelse, Zweedse en Finse postmarkt zijn al volledig opengesteld. De Duitse postmarkt zal per 1-1-2008 volledig worden opengesteld. De Duitse regering heeft meerdere keren aangegeven vast te houden aan die datum. Hierin is geen verandering gekomen. Het Kabinet gaat er dan ook van uit dat de volledige marktopening in Duitsland per 1-1-2008 een feit zal zijn. Daarmee zijn er straks vier andere lidstaten (buiten Nederland) die hun postmarkt vooruitlopend op de rest van Europa volledig hebben geopend. Met de opening van de postmarkten in Duitsland en het Verenigd Koninkrijk heeft TNT, de huidige verlener van de universele postdienst, toegang tot de twee grootste postmarkten in de Europese Unie. TNT biedt reeds postdiensten aan in het Verenigd Koninkrijk en Duitsland.

#### **De facto openstelling**

Zoals ook in het Ecorys rapport naar voren is gekomen, is de btw ongelijkheid het belangrijkste element als het gaat om mogelijke praktische belemmeringen op de Engelse en Duitse postmarkt. De situatie ten aanzien van de btw is als volgt. In het Verenigd Koninkrijk en Duitsland vallen de postbedrijven nog niet onder hetzelfde BTW-regime dat wil zeggen dat de leverancier van de universele dienst nog steeds een vrijstelling heeft van btw, in tegenstelling tot de andere postbedrijven. In het Verenigd Koninkrijk zijn op dit moment geen voorstellen van de regering om tot een gelijke behandeling te komen. Het is wel zo dat er in 2007 een verbetering heeft plaatsgevonden, omdat postvervoerbedrijven zoals TNT UK over de bezorging van de post door Royal Mail geen btw meer hoeven te betalen en dus geen

btw meer bij hun klanten over dit onderdeel in rekening hoeven te brengen.

In Duitsland zijn er voorstellen van het Ministerie van Financiën om te komen tot een gelijke behandeling. Hierover zijn discussies gaande. Het is op dit moment niet duidelijk waar deze discussies toe gaan leiden. Het is niet zo dat TNT als gevolg van de ongelijkheid niet kan opereren op de Engelse en Duitse markt; TNT is reeds zeer actief op deze markten.

De Europese Commissie heeft een infractieprocedure aangespannen tegen onder andere Duitsland en het Verenigd Koninkrijk om te komen tot een gelijke behandeling.

Het Kabinet zal voortdurend aandacht vragen voor de btwkwestie bij de Europese Commissie en in bilaterale gesprekken voor het bereiken van een gelijk speelveld in het bijzonder op btw-gebied tot dat is gerealiseerd.

Een ander punt zijn de arbeidsvoorwaarden. Er is een discussie gaande in Duitsland over de invoering van een minimumloon voor de postsector dat zou moeten gelden voor alle postvervoerbedrijven. Afhankelijk van de hoogte waarop dit loon wordt vastgesteld, zou er sprake kunnen zijn van mogelijke belemmeringen voor toetreders of reeds toegetreden postbedrijven. De besluitvorming over de invoering en de hoogte van het minimumloon voor de postsector in Duitsland is voor onbepaalde tijd opgeschort. Het is overigens toegestaan om eisen te stellen aan de arbeidsvoorwaarden in de postsector in een lidstaat, ook op grond van Europees recht. In Nederland wordt eveneens aandacht besteed aan de arbeidsvoorwaarden in de postsector.

### **Europa**

In de EU heeft momenteel besluitvorming plaats over de volledig opening van de postmarkt. Het Europees Parlement heeft in eerste lezing met grote meerderheid besloten de postmarkt volledig te openen per 1-1-2011 met een mogelijkheid voor een overgangstermijn voor lidstaten met bijzondere karakteristieken tot uiterlijk 31-12-2012. Op 1 oktober jl. heeft de Raad van Ministers een politiek akkoord bereikt en heeft daarbij de door het Europees Parlement voorgestelde data overgenomen. De Raad heeft tevens overeenstemming bereikt over welke lidstaten in aanmerking kunnen komen voor de overgangstermijn: dat zijn de nieuw toegetreden lidstaten met uitzondering van Bulgarije, Estland en Slovenië aangevuld met Griekenland en Luxemburg. Op 8 november 2007 is er door een Raad een gemeenschappelijk standpunt bepaald. Nu zal de tweede lezing van het Europees Parlement volgen.

Het Kabinet verwacht dat, gezien de grote overeenstemming tussen het Europees Parlement en de Raad over de data, er over het hele voorstel overeenstemming zal worden bereikt in de loop van 2008.

Bij het wetsvoorstel voor de volledige opening van de postmarkt in Nederland is een koppeling gelegd met de volledige marktopening in het Verenigd Koninkrijk en Duitsland. De Engelse postmarkt is al per 1-1-2006 volledig geliberaliseerd en de Duitse postmarkt volgt per 1-1-2008. Vrijmaking van de postmarkt heeft veel voordelen voor de gebruikers. Koppeling aan de volledige marktopening in de EU zou betekenen dat de gebruiker 3 jaar langer dan nodig moet wachten op meer keuze, lagere prijzen en/of betere kwaliteit. De datum van 31-12-2010 die nu wordt voorzien voor de voltooiing van de interne postmarkt in de EU met een overgangstermijn voor een aantal lidstaten, is later dan het Kabinet had gehoopt. Daar staat tegenover dat dit, in tegenstelling tot de eerdere besluiten over de marktopening in de EU, een onvoorwaardelijke datum is.

De staatssecretaris van Economische Zaken,  
F. Heemskerk

Vergaderjaar 2007–2008

**30 536**

## **Regels inzake de volledige liberalisering van de postmarkt en de garantie van de universele postdienstverlening (Postwet 20..)**

**Nr. 72**

### **BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 mei 2008

Zoals toegezegd in het algemeen overleg van 27 maart jl. (Kamerstuk 30 536, nr. 69) over de invoering van een nieuwe Postwet met uw vaste commissie voor Economische Zaken, doe ik u hierbij de stand van zaken toekomen van een aantal onderwerpen: de brief van Commissaris McCreevy over de opening van de Nederlandse postmarkt, de situatie in Duitsland, het onderzoek van Ecorys naar de effecten van de invoering van een hoog minimumloon op de Duitse postmarkt en de arbeidsvoorwaarden in Nederland.

#### **Brief McCreevy**

In zijn brief van 14 maart 2008 heeft Commissaris McCreevy zijn waardering uitgesproken voor de rol die Nederland speelt bij de realisering van het streven naar de opening van de postmarkt in de Europese Unie. De brief treft u als bijlage hierbij aan.<sup>1</sup> Hij benadrukt dat nu de gelegenheid zich aandient om alle belemmeringen die de opening van de postmarkt in de weg staan weg te nemen. Hij betreurt daarom dat eind 2007 is aangekondigd dat de opening van de postmarkt in Nederland wordt uitgesteld. Hij wijst erop dat het voorbehouden van postdiensten ingevolge de postrichtlijn alleen gerechtvaardigd kan zijn voor zover dat nodig is om de instandhouding van de universele postdienst te waarborgen. Het uitsluitend afhankelijk stellen van de marktopening van de ontwikkelingen in andere lidstaten is volgens hem in strijd met de verplichtingen van de postrichtlijn. Het voorbehouden van postdiensten moet dan worden onderbouwd met een grondige analyse van de kosten en de baten van de universele postdienst. De Europese Commissie zal erop toezien dat de lidstaten ervoor zorgen dat de universele postdienst voor een ieder beschikbaar is.

Ik ben het met de heer McCreevy eens dat een voorspoedige voortzetting van de openstelling van de postmarkten in de Europese Unie wenselijk is. In de brief van de Commissie wordt er ten onrechte vanuit gegaan dat er al sprake is van een afgeronde behandeling van het wetsvoorstel,

<sup>1</sup> Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

waarvan alleen de inwerkingtreding is uitgesteld. Eerste voorwaarde voor een opening van de postmarkt binnen afzienbare tijd, is instemming met het wetsvoorstel ter zake van de Eerste Kamer. De Eerste Kamer heb ik dan ook reeds eerder verzocht om toch tot plenaire behandeling van het wetsvoorstel over te gaan.

Er is in de huidige situatie, waarin het postvervoer van brieven die elk afzonderlijk ten hoogste 50 gram wegen is voorbehouden, geen exacte berekening te geven van de opbrengsten en kosten van de universele postdienst in de situatie waarin geen postvervoerdiensten zullen zijn voorbehouden.

Ik zal de heer McCreevy dienovereenkomstig antwoorden.

### **Situatie in Duitsland**

Bij brief van 31 maart jl. heb ik u op de hoogte gesteld van de uitspraak van het Verwaltungsgericht te Berlijn (Kamerstuk 30 536, nr. 68), waarin de algemeen verbindendverklaring van het minimumloon, zoals overeengekomen tussen Deutsche Post c.s. en de vakbond Verdi, onrechtmatig is verklaard. De Duitse staat heeft beroep aangetekend tegen deze uitspraak. Dit heft de opschortende werking van het vonnis op, waardoor TNT juridisch gehouden is het hoge minimumloon door te voeren. TNT heeft hiervoor een voorziening getroffen met de sociale instanties in Duitsland. Het is niet bekend wanneer de zaak in hoger beroep zal dienen.

De Duitse regering heeft nog geen besluit genomen over de BTW-behandeling van de postbedrijven. Er zijn op dit moment twee opties naar voren gebracht:

- vrijstelling van BTW voor alle postbedrijven die de universele dienst in het hele land aanbieden, dat is in wezen alleen Deutsche Post;
- BTW-vrijstelling voor een universele dienst die beperkt is tot post tegen enkelstukstarief; dat is in de praktijk de consumentenpost en de post van klein zakelijke gebruikers. Dit laatste is ook de benadering die in het Nederlandse wetsvoorstel wordt gevolgd en zorgt voor een beter speelveld omdat aldus de universele dienst (en dus de BTW-vrijstelling) zo beperkt mogelijk qua fiscale bevoordeling wordt ingericht.

Het is op dit moment niet aan te geven wanneer er een besluit over de BTW is te verwachten.

Op verzoek van verschillende fracties heb ik inlichtingen ingewonnen over de vakbond, waarmee TNT en andere postbedrijven in Duitsland een CAO hebben afgesloten.

In zijn algemeenheid is het zo dat sociale partners voor het collectief onderhandelen de (in International Labour Organisation-verdragen) vastgelegde vrijheden genieten van organisatie, onderhandelen, en contractpartnerkeuze. Het is in voorkomende gevallen aan de rechter om zich uit te spreken over de status van CAO-partijen. Wat betreft de status van de vakbond in kwestie, de GNBZ, is in een reeds afgeronde procedure door het Duitse Openbaar Ministerie geen verdenking vastgesteld of vervolging ingezet.

### **Onderzoek Ecorys**

Ecorys heeft op mijn verzoek in samenwerking met het Duitse WIK-consult onderzoek gedaan naar de mogelijke effecten van de invoering van een minimumloon in de Duitse postsector (€ 9,80 per uur in westelijk Duitsland). Uit het onderzoek blijkt dat de effecten aanzienlijk zijn op de businesscase van de verschillende postbedrijven in Duitsland, waaronder TNT. Ecorys heeft verschillende scenario's opgesteld voor TNT waarin, afhanke-

lijk van de aannames, er sprake kan zijn van een periode van één tot twee jaar om de effecten van de invoering van het minimumloon te compenseren met volumegroei of van een periode van vier jaar of langer. Welk scenario zich in de toekomst zal voltrekken is daarbij niet aan te geven. Ook de effecten op andere postbedrijven is fors: zo hebben inmiddels 40 van de 90 bedrijven die de PIN-groep vormen, surseance van betaling aangevraagd. Ecorys geeft daarbij wel aan, dat het hogere minimumloon niet de enige oorzaak is het van het in (zeer) zwaar weer geraken van het andere grote alternatieve postbedrijf naast Deutsche Post.

Het volledige onderzoeksrapport is bij deze brief gevoegd.<sup>1</sup>

### **Verdere Europese speelveld**

Ook in andere Europese landen zijn bewegingen gaande om zich voor te bereiden op openstelling van de postmarkt zoals de nieuwe Postrichtlijn voor schrijft. In sommige Europese landen wordt de balans opgemaakt van al eerdere openstelling van de postmarkt. Zo is recentelijk het «Hooper report» verschenen, waarin een onafhankelijke werkgroep onder leiding van de heer Richard Hooper de Britse postmarkt heeft bekeken op verzoek van de State Secretary for Business, Enterprise and Regulatory Reform. Uit dit eerste (tussen)rapport blijkt, dat ook in het Verenigd Koninkrijk verder wordt nagedacht over vormgeving van de postmarkt en de universele dienstverlening. Ter informatie treft u dit rapport hierbij aan.

### **Beginselakkoord arbeidsvoorwaardenvorming**

Op 24 april is een akkoord gesloten tussen de nieuwe postbedrijven en de vakbonden over de arbeidsvoorwaardenvorming bij de nieuwe toetreders in de postmarkt. Dit akkoord is u reeds toegezonden op 29 april jl. Het akkoord is gesloten tussen Sandd en SelektMail en vier vakbonden die in de postsector actief zijn: CNV Publieke Zaak, CNV Bedrijvenbond, BVPP en FNV Bondgenoten.

Kernpunten van het akkoord zijn:

- Het toewerken naar een sectorale CAO, binnen zes maanden na liberalisering van de postmarkt;
- Het maken van afspraken over een zogenaamd «ingroeimodel»; uitgangspunt daarvan is dat 3,5 jaar na liberalisering 80% van de postbezorgers werkt op basis van een arbeidsovereenkomst;
- Partijen evalueren de afspraken jaarlijks; daarbij wordt een onafhankelijk financieel-economisch deskundige betrokken; partijen willen om subsidie vragen voor het aanstellen van deze deskundige.

Het beginselakkoord roept partijen op tot «maximale inspanning» om te komen tot een sectorale CAO, maar bindt hen juridisch niet – zo is er geen sanctiebepaling opgenomen mocht een partij uiteindelijk niet of onvoldoende mee werken. Het akkoord is niet getekend door Netwerk VSP Geadresseerd (onderdeel van TNT Post) en FNV AbvaKabo. Deze partijen zijn nog onzeker of het akkoord voldoende waarborgen biedt. De betrokken partijen in de nieuwe postsector zien het akkoord zien als belangrijke eerste stap om afspraken te maken over de arbeidsvoorwaarden. Daarin zijn doelen en termijnen bepaald, alsmede afspraken over ondersteuning door onafhankelijke deskundigen en tussentijdse evaluatie. Op basis van deze afspraken over het proces van arbeidsvoorwaardenvorming kunnen de onderhandelingen over de feitelijke arbeidsvoorwaarden van start gaan.

<sup>1</sup> Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Hoewel ik waardering heb voor de inspanningen die sociale partners zich hebben getroost om tot een akkoord te komen, ben ik van mening dat het

akkoord zoals het er nu ligt nog onvoldoende zekerheid biedt voor de daadwerkelijke totstandkoming van een sectorale CAO in de postsector.

### **Onderzoek Arbeidsinspectie**

Door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en door mij, is de Arbeidsinspectie verzocht een onderzoek te verrichten naar de beloningssystemen van de nieuwe toetreders op de postmarkt. Dit onderzoek is ons nog niet aangeboden, maar bevindt zich in de afrondende fase. Ik zal dit, samen met de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, zo spoedig mogelijk na aanbieding aan uw Kamer zenden, vergezeld van onze bevindingen.

### **Conclusie**

Met betrekking tot de volledige opening van de postmarkt heeft het kabinet verschillende keren aangegeven zoals laatst bij mijn brief aan uw Kamer van 22 april jl. dat voor een zorgvuldige inwerkingtreding van het wetsvoorstel voldoende zicht moet zijn op de ontwikkeling van het overleg tussen sociale partners over de arbeidsvoorwaarden van postbezorgers bij de nieuwe postbedrijven en op de situatie op de Europese postmarkten – met name de Duitse.

Voor het kabinet staan goede arbeidsvoorwaarden voor alle postbezorgers voorop. Zoals ik hierboven heb aangegeven bij de arbeidsvoorwaarden biedt het beginselakkoord tussen de nieuwe toetreders op de postmarkt, hoezeer ik de inspanningen van sociale partners ook waardeer, op dit moment onvoldoende zekerheid voor een daadwerkelijke totstandkoming van een sectorale CAO om tot volledige marktopening te kunnen besluiten.

Ook het Europese speelveld biedt mij op dit moment onvoldoende aanknopingspunten om tot een zorgvuldige openstelling van de Nederlandse postmarkt over te kunnen gaan – zo ontbreekt voor alsnog een scherp (eind)beeld van de Duitse postmarkt. Met name ten aanzien van deze markt zal het kabinet blijven aandringen op acties van de Europese Commissie om belemmeringen voor concurrentie op de verschillende Europese postmarkten tegen te gaan.

Mede gezien de uiterste implementatietermijn van 31 december 2010 in de nieuwe Postrichtlijn, betekent dit besluit niet dat het kabinet afziet van volledige marktopening, maar wel dat een invoering van het wetsvoorstel op dit moment niet raadzaam is met het oog op de vereiste zorgvuldigheid.

De staatssecretaris van Economische Zaken,  
F. Heemskerk



Vergaderjaar 2008–2009

**30 536**

## **Regels inzake de volledige liberalisering van de postmarkt en de garantie van de universele postdienstverlening (Postwet 20..)**

**Nr. 90**

### **BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 februari 2009

Bij brief van 14 januari jl. heb ik u toegezegd uw Kamer per brief op de hoogte te stellen van het kabinetsbesluit over marktopening van de postmarkt en de vervolggesprekken met alle belanghebbende partijen, alsmede van de integrale afweging die aan een eventuele marktopening ten grondslag heeft gelegen (Kamerstuk 30 536, nr. 89). Daarbij zou ook nader worden ingegaan op de door u gestelde vragen in uw brief van 18 december jl. en informatie over de internationale ontwikkelingen worden gegeven.

In de afgelopen jaren is de postmarkt in geleidelijke stappen opengesteld. Nu is de laatste stap aan de orde, het volledig openstellen van de postmarkt door het opheffen van het monopolie op brieven tot 50 gram. Aan de openstelling van de postmarkt zijn door dit kabinet twee heldere voorwaarden verbonden: een level playing field in Europa – in het bijzonder Duitsland – en sociaal aanvaardbare arbeidsvoorwaarden voor postbezorgers bij de nieuwe postvervoerbedrijven. Hieronder bericht ik u, mede namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, welke ontwikkelingen hebben plaatsgevonden op deze twee aspecten en de conclusies die het kabinet daaraan verbindt. Tevens leg ik u ter uitvoering van de voorhangprocedure die is opgenomen in artikel 25, achtste lid, van het wetsvoorstel, de Postwet 20.. een ontwerp ministeriële regeling (Postregeling 20..) voor, alsmede het ontwerp Koninklijk Besluit ter uitvoering van artikel 88 van het wetsvoorstel.<sup>1</sup>

#### **Internationale ontwikkelingen**

In februari 2008 hebben de Raad van Ministers en het Europees Parlement Richtlijn 2008/6/EC aangenomen, waarin is vastgelegd dat per 31 december 2010 alle Lidstaten hun nationale postmarkt vrij moeten geven. De twaalf nieuwe lidstaten en Griekenland en Luxemburg mogen maximaal twee jaar later hun postmarkt openstellen.

<sup>1</sup> Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Een aantal lidstaten heeft zijn postmarkt al juridisch volledig opengesteld: Zweden, Finland, het Verenigd Koninkrijk (1-1-2006) en Duitsland (1-1-2008).

Sinds de aanvaarding van de Richtlijn spant de Europese Commissie zich actief in om oneerlijke belemmeringen voor toegang tot de postmarkt tegen te gaan. Zo heeft Commissaris McCreevy de Duitse regering in december 2008 wederom schriftelijk gevraagd om opheldering en gegevens inzake de beslissingen die de Duitse regering heeft genomen ten aanzien van het minimumloon in de postsector en mogelijke toekomstige besluiten.

Commissaris McCreevy heeft mij zoals u al eerder is bericht, op 14 maart 2008 een brief gestuurd waarin hij er onder meer op wijst dat het voorhouden van postdiensten ingevolge de postrichtlijn alleen gerechtvaardigd kan zijn voor zover dat nodig is om de instandhouding van de universele postdienst te waarborgen. Echter, in de brief van de Commissie wordt er ten onrechte vanuit gegaan dat al sprake is van een afgeronde behandeling van het wetsvoorstel, waarvan alleen de inwerkingtreding is uitgesteld. Dat is niet het geval. De Eerste Kamer moet zich nog over het wetsvoorstel uitspreken.

### *Duitsland*

#### Minimumloon

Met name in Duitsland – de grootste postmarkt van Europa – speelt de vraag in hoeverre deze markt nu ook daadwerkelijk toegankelijk is voor toetreders. De Duitse overheid heeft een hoog verplicht minimumloon opgelegd door de cao tussen Deutsche Post en Ver.di. algemeen verbindend te verklaren voor de hele sector. TNT heeft hiertegen een rechtszaak aangespannen.

In het hoger beroep in deze zaak heeft het Oberverwaltungsgericht op 18 december 2008 het vonnis van het Verwaltungsgericht bevestigd dat de algemeenverbindendverklaring van de cao tussen Deutsche Post en Ver.di. onrechtmatig is ten aanzien van andere loonafspraken die al tot stand zijn gekomen, zoals de loonafpraak die TNT eerder is overeengekomen. De Duitse staat is in cassatie gegaan tegen dit vonnis. Een uitspraak zal naar verwachting dit jaar niet meer komen. De Duitse regering kijkt tevens naar de mogelijkheden om de algemeenverbindendverklaring door aanpassing van wetgeving alsnog mogelijk te maken. Het is op dit moment niet duidelijk of de Duitse regering een dergelijke wetswijziging doorzet en wat het tijdspad daarvoor zou zijn. Een dergelijk voorstel zou door het Parlement moeten worden goedgekeurd.

#### BTW

Tot nu toe bestaat er in Duitsland een ongelijk regime voor BTW voor de postbedrijven, waarbij Deutsche Post is vrijgesteld van BTW. De concurrenten moeten wel BTW in rekening brengen. De Duitse regering heeft in september 2008 een wetsvoorstel ingediend ten aanzien van de BTW-behandeling. Met dit wetsvoorstel wordt een gelijke behandeling voor alle postbedrijven mogelijk waar het gaat om de zakelijke post. Deze regeling is vergelijkbaar met de regeling die in Nederland is getroffen ten aanzien van de BTW voor postdiensten, waarbij alleen de post die tegen enkelstukstarief wordt vervoerd, is vrijgesteld van BTW. De Duitse regering heeft voorgesteld de wetswijziging per 1 januari 2010 in werking te laten treden. Op dit moment tendeert de Bundesrat naar het vervroegen van de inwerkingtreding naar 1 mei 2009.

## *Het Verenigd Koninkrijk*

### BTW

Ook in het Verenigd Koninkrijk bestaat een ongelijke behandeling van postbedrijven bij de BTW. Royal Mail heeft een vrijstelling van BTW, de concurrenten niet.

De Britse regering wacht tot nu toe de uitspraak van het Europees Hof van Justitie af over de BTW behandeling. Deze wordt in de loop van het voorjaar verwacht.

De ongelijkheid is overigens op dit moment minder geworden omdat de Britse regering het BTW tarief in beginsel tot 1 januari 2010 heeft verlaagd van 17,5 naar 15%, als algemene stimuleringsmaatregel voor de economie. TNT dochter TNT UK is op dit moment de grootste concurrent van Royal Mail.

### Hooper rapport

In december 2008 is het finale Hooper rapport verschenen, waarin beleidsaanbevelingen worden gedaan voor het in stand houden van de universele dienst. Daartoe behoren onder meer aanbevelingen om de positie van Royal Mail te verbeteren. Royal Mail, zo wordt geconstateerd, heeft ten opzichte van andere Europese postbedrijven een aanzienlijke achterstand als het gaat om een efficiënte en moderne bedrijfsvoering. De Hooper commissie beveelt in dat kader een strategisch «partnership» aan tussen Royal Mail en een of meer private ondernemingen met een aantoonbare ervaring in het transformeren van een grote onderneming, bij voorkeur een netwerkbedrijf.

TNT heeft publiekelijk verklaard geïnteresseerd te zijn in een deelname in Royal Mail van ongeveer 30%.

## *Het Europees Hof van Justitie*

Op 15 januari jl. heeft de advocaat-generaal van het Europees Hof van Justitie zijn conclusie gegeven over drie prejudiciële vragen die waren gesteld door een Administrative Court in het Verenigd Koninkrijk aangaande de toepassing van de BTW vrijstelling op postdiensten.

De advocaat-generaal komt tot de conclusie dat de vrijstelling alleen mag gelden voor die diensten waarvan de levering van bijzonder algemeen belang is. Het gaat dan om een dienst die via de infrastructuur van de leverancier van de universele dienst wordt geleverd en wordt verricht tegen de standaardtarieven die voor een ieder gelden. Alleen dan kan de postdienst worden aangemerkt als een openbare dienst, welke van bijzonder algemeen belang is.

De vrijstelling is in ieder geval uitgesloten wanneer de postdiensten tegen individueel vastgestelde prijzen worden afgehandeld. Dat betreft in het algemeen de zakelijke post. De conclusie is dat alle postbedrijven BTW in rekening moeten brengen voor de post op basis van individueel vastgestelde prijzen.

Het Hof moet nu een uitspraak doen.

### **Fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden**

Een belangrijke reden om eerder niet tot openstelling van de postmarkt in Nederland over te gaan, waren de arbeidsvoorwaarden voor postbezorgers bij de nieuwe postbedrijven. Zij werken vrijwel allemaal op basis van overeenkomsten van opdracht (ovo) in plaats van arbeidsovereenkomsten en worden met stukloon betaald. Een onderzoek door de Arbeidsinspectie op verzoek van EZ en SZW heeft aangetoond dat de gehanteerde beloningssystemen van de postbedrijven er niet in alle gevallen toe leiden dat een

postbezorger die aan de gestelde normen voldoet ook daadwerkelijk het minimumloon (inclusief vakantietoeslag) verdient. De door de bedrijven gestelde normen zijn niet altijd redelijkerwijs haalbaar, zo oordeelt de Arbeidsinspectie.

Mede vanwege de uitkomsten van het onderzoek door de Arbeidsinspectie werd openstelling van de postmarkt tot nu toe niet zorgvuldig geacht door het kabinet.

Ook het beginselakkoord dat de nieuwe postbedrijven met de vakbonden hadden afgesloten, bood onvoldoende zekerheden voor de totstandkoming van goede arbeidsvoorwaarden.

De nieuwe postbedrijven en de vakbonden hebben mede op verzoek van het kabinet constructieve stappen gezet wat arbeidsvoorwaarden betreft. De sociale partners in de postsector hebben op 12 november jl. een cao afgesloten voor de nieuwe postbedrijven. Deze cao is ondertekend door Sandd en SelektMail, alsmede FNV Bondgenoten, CNV Publieke Zaak, CNV Bedrijvenbond en BVPP. In de cao is het uitgangspunt geformuleerd dat 80% van de postbezorgers 3,5 jaar na de volledige opening van de postmarkt werkzaam zal zijn op basis van een arbeidsovereenkomst in plaats van een ovo. Het tempo waarin, gedurende deze 3,5 jaar, de omzetting van ovo's naar arbeidsovereenkomsten plaats zal vinden, wordt door partijen vastgelegd in een ingroeimodel. Daarbij zal rekening worden gehouden met de financiële draagkracht van de nieuwe postbedrijven en de invloed daarop van de ontwikkeling van het volume aan poststukken dat de nieuwe postbedrijven bezorgen. Het ingroeimodel wordt opgesteld met behulp van een onafhankelijke economisch deskundige.

In de cao hebben partijen aangegeven dit ingroeimodel binnen zes maanden na volledige opening van de markt overeen te zullen komen. Partijen hebben inmiddels aangegeven dat het ingroeimodel 1 april afgerond zal zijn. De onafhankelijke, economisch deskundige, die op voordracht van alle betrokken partijen is aangezocht, is inmiddels gestart met het opstellen van een ingroeimodel.

#### *Positie partijen*

In de open brief aan het kabinet van 17 december jl. schrijven de vakbonden FNV Bondgenoten, CNV Publieke Zaak, CNV Bedrijvenbond en BVPP dat verder uitstel van liberalisering niets oplevert voor de postbezorgers bij de nieuwe postbedrijven. Volgens de bonden biedt verder uitstel ook nauwelijks soelaas voor de postbodes van TNT Post. De toekomst van de postbode wordt hun inziens beter gewaarborgd indien ook de nieuwe postbedrijven op basis van arbeidsovereenkomsten moeten gaan werken. De vakbonden vragen het kabinet om de gemaakte afspraken in de cao te ondersteunen met wettelijke maatregelen («stok achter de deur») voor het geval de werkgevers de gemaakte cao-afspraken niet nakomen. In de brief van 17 december jl. van de vakbonden wordt het kabinet dringend gevraagd op de kortst mogelijke termijn een duidelijk en helder besluit te nemen over volledige openstelling van de postmarkt, waarbij de bonden schrijven zich voor te kunnen stellen dat de postmarkt per 1 april 2009 volledig vrijgegeven wordt.

De nieuwe postbedrijven Sandd en SelektMail hebben aangegeven dat de volledige opening van de postmarkt per 1 april 2009 een uiterste datum is, omdat zij anders niet meer in staat zijn om contracten voor 2010 binnen te halen op het deel van de markt waarop zij nu nog niet actief mogen zijn. Zij stellen dat daarmee de omzetting in het gedrang zou komen die het mogelijk moet maken om de overstap van overeenkomsten van opdracht naar arbeidsovereenkomsten te kunnen betalen.

Op 4 februari jl. heeft, mede op verzoek van betrokken partijen, overleg plaatsgevonden tussen deze partijen, de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en mij, in aanwezigheid van de economisch deskundige. Daarin hebben partijen aangegeven het ingroeimodel voor 1 april af te zullen ronden en is de vormgeving besproken van een «stok achter de deur» waar de vakbonden om hebben gevraagd voor het geval in de praktijk niet wordt toegegroeid naar arbeidsovereenkomsten.

#### *Wettelijke maatregelen*

Het wetsvoorstel biedt in artikel 8 een basis voor tijdelijke maatregelen op het terrein van de arbeidsvoorwaarden. Het kabinet zal deze maatregelen treffen om de beoogde zorgvuldigheid te bereiken ten aanzien van de aanvaardbare arbeidsvoorwaarden in de postsector, gedurende de eerste periode van volledige marktopening (vier jaar). Hiermee wordt tevens voorzien in de «stok achter de deur» waar de vakbonden het kabinet om hebben verzocht.

Op basis van artikel 8 Postwet 20.. wordt een algemene maatregel van bestuur (AMvB) opgesteld waarmee de postvervoerbedrijven verplicht worden om met alle postbezorgers een arbeidsovereenkomst af te sluiten. Aan deze verplichting hoeft niet te worden voldaan als sprake is van gebondenheid aan een eigen rechtsgeldige cao waarin afspraken zijn gemaakt over een ingroeimodel dat voldoet aan de in de AMvB genoemde criteria. Dat ingroeimodel is gericht op het – in 3,5 jaar tijd – omzetten van overeenkomsten van opdracht in arbeidsovereenkomsten. In de AMvB zal een nader te bepalen einddoel worden opgenomen. De AMvB geeft op deze wijze aan sociale partners de ruimte om de eigen verantwoordelijkheid voor de arbeidsvoorwaarden op te pakken, en werkt als «stok achter de deur» in het geval die verantwoordelijkheid niet zal worden opgepakt.

Het kabinet wil de AMvB zo spoedig mogelijk gereed hebben. Daarbij moet uiteraard de wetgevingsprocedure die daarvoor geldt, worden doorlopen en moet consultatie van de betrokken bedrijven en bonden plaatsvinden. Vanuit een oogpunt van uitvoerbaarheid zal sowieso een overgangstermijn in acht worden genomen in de AMvB, om postvervoerbedrijven die per opening van de postmarkt niet zijn aangesloten bij een cao, in de gelegenheid te stellen zich aan te sluiten bij een bestaande cao of zelf een cao af te sluiten.

#### **Integrale afweging**

Door het kabinet zijn steeds twee voorwaarden gesteld om tot een zorgvuldige opening van de postmarkt te kunnen komen. Ten aanzien van deze voorwaarden zijn belangrijke vorderingen gemaakt.

Het is verheugend dat sociale partners met wederzijdse instemming een cao in de postsector hebben afgesloten. Dit legt een bodem in arbeidsvoorwaarden in de postsector die een verbetering oplevert voor de arbeidsvoorwaarden van de postbezorgers bij de nieuwe postbedrijven. Het tempo van de overstap naar arbeidsovereenkomsten wordt momenteel door sociale partners met hulp van een onafhankelijk deskundige vastgelegd in een ingroeimodel. Dit model zal volgens de sociale partners 1 april zijn afgerond. De inwerkingtreding van de cao is gekoppeld aan de opening van de postmarkt. Uitstel van de opening van de postmarkt zou betekenen dat de cao van de baan is en dat de postbezorgers bij de nieuwe postbedrijven op basis van die cao geen arbeidsovereenkomsten krijgen.

Met de cao en de «stok achter de deur» is aan de meest zwaarwegende voorwaarde voldaan voor openstelling van de postmarkt en kan de post-

markt op een sociaal verantwoorde wijze worden geopend, wat juist nu met verslechterende arbeidsmarktomsomstandigheden vanwege de kredietcrisis van belang is. Met de bodem die gelegd wordt in de arbeidsvoorwaarden door het ingroeimodel wordt scherpe concurrentie op arbeidsvoorwaarden (een «race to the bottom») voorkomen. Aangenomen mag worden, dat de werkgelegenheidseffecten voor de sector daardoor ook minder negatief zullen zijn. Daarbij past wel de kanttekening, dat alle postbedrijven opereren in een markt die structureel krimpt vanwege de opkomst van internet en email. Een krimpende markt vereist onvermijdelijk aanpassingen op die arbeidsmarkt.

Op het internationale vlak is ook sprake van een positieve ontwikkeling ten aanzien van de BTW behandeling in Duitsland en is ook in hoger beroep de algemeenverbindendverklaring van de CAO tussen Deutsche Post en Ver.di. onrechtmatig verklaard.

Alles afwegende is het kabinet van mening dat aan de gewenste zorgvuldigheid met betrekking tot de volledige openstelling van de postmarkt is voldaan. Uiteraard is de inwerkingtreding van het wetsvoorstel afhankelijk van het aannemen van het wetsvoorstel door de Eerste Kamer. Ik hoop, gezien de positieve ontwikkelingen, dat de Eerste Kamer spoedig tot een afronding van de behandeling van het wetsvoorstel kan komen, opdat het wetsvoorstel per 1 april 2009 inwerking kan treden.

### **Ten slotte**

#### *Voorhang Postregeling en inwerkingtredingsbesluit*

Hierbij zend ik u tevens een ontwerp ministeriële regeling, houdende regels betreffende de universele postdienst (Postregeling 20..), alsmede het Besluit tot vaststelling van het tijdstip tot inwerkingtreding van de Postwet 20.. (hierna: inwerkingtredingsbesluit).<sup>1</sup> De Postregeling bevat een nadere uitwerking van de boekhoudkundige scheiding en de criteria voor vaststelling van de tarieven die de verlener van de universele dienst in staat moet stellen de universele dienst op financieel verantwoorde wijze aan te bieden.

Voorts vindt u bijgesloten het advies van het college van de Onafhankelijke post- en telecommunicatieautoriteit, d.d. 25 november 2008 over deze ontwerp-ministeriële regeling.<sup>1</sup>

De voorlegging van de Postregeling geschiedt ter uitvoering van de voorhangprocedure die is opgenomen in artikel 25, achtste lid, van het momenteel bij de Eerste Kamer aanhangige voorstel van de Postwet 20.. (Regels inzake de volledige liberalisering van de postmarkt en de garantie van de universele postdienstverlening), en biedt uw Kamer de mogelijkheid zich uit te spreken over de ontwerp-regeling voordat deze zal worden vastgesteld.

Op grond van de aangehaalde bepaling wordt de ontwerp ministeriële regeling niet eerder vastgesteld dan vier weken na de overlegging van het ontwerp.

De voorlegging van het inwerkingtredingsbesluit geschiedt ter uitvoering van de voorhangprocedure die is opgenomen in artikel 88 van het bij de Eerste Kamer aanhangige voorstel van de Postwet 20.., en biedt uw Kamer de mogelijkheid zich uit te spreken over de inwerkingtredingsdatum van dit wetsvoorstel. Op grond van de aangehaalde bepaling wordt de voordracht voor dit besluit niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide Kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

Het ligt in de bedoeling de wet zo spoedig mogelijk na aanvaarding van het wetsvoorstel door de Eerste Kamer en tegelijk met de Postregeling

<sup>1</sup> Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

20.. en het ontwerp Postbesluit 20.. in werking te laten treden. Er wordt gestreefd naar inwerkingtreding met ingang van 1 april a.s.

De staatssecretaris van Economische Zaken,  
F. Heemskerk

Vergaderjaar 2006–2007

21 501-33

Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 114

## BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 januari 2007

Hierbij doe ik u toekomen het verslag van het Telecommunicatie deel van de Raad voor de Transport, Telecommunicatie en Energie (VTE-raad), welke op 11 december 2006 te Brussel is gehouden. Het verslag van het Energiedeel is u eerder toegezonden. Tevens geef ik hiermee een reactie op het verzoek van de Vaste Commissie voor Economische Zaken van 21 december 2006, kenmerk 06-EZ-B-44.

### *Belangrijkste punten tijdens de Raad*

1. het debat over roaming leverde de Commissie brede steun op voor de doelstelling van het voorstel en de regulering van de retailtarieven, maar de meningen waren sterk verdeeld over de wijze waarop dit zou moeten geschieden. Daarnaast ontving een voorstel om een sunrise clause, een bepaling om bij onvoldoende verlaging van de retailtarieven door de aanbieders zelf alsnog deze verlaging door de nationale toezichthouders te laten opleggen, op te nemen veel positieve reacties bij de Lidstaten.
2. de presentatie van het voorstel van de Commissie om de postmarkt per 1 januari 2009 volledig te liberaliseren en daarbij de Universele Dienst te behouden. De Lidstaten hadden vooral zorgen over de handhaving van de kwaliteit en financiering van de Universele Dienstverlening en in deze fase steunden alleen het Verenigd Koninkrijk, Denemarken en Nederland het Commissievoorstel.

Binnenkort starten voor beide onderwerpen de verdere onderhandelingen. Het streven van de Commissie en het Voorzitterschap (vanaf 1 januari 2007 Duitsland) is om roaming voor 1 juli 2007 af te ronden. Voor de postrichtlijn wil men een gedegen discussie.

*Schriftelijk verzoek van de Vaste Commissie van Economische Zaken met betrekking tot het voorstel over de vrijmaking van de Europese postmarkt*

De leden van de vaste commissie van Economische Zaken hebben verzocht, brief 21 december 2006, kenmerk 06-EZ-B-44, om bij het verslag



van de VTE-raad aan te geven wat het standpunt is van diverse Lidstaten ten aanzien van de liberalisering van de postmarkt – met name de positie van België en Frankrijk – alsmede de gevolgen voor de postwet in Nederland.

Tijdens de Raad bleken veel Lidstaten voornamelijk kritisch te zijn. Alleen het Verenigd Koninkrijk, Denemarken en Nederland spraken tijdens de Raad hun steun uit. Het belangrijkste kritiekpunt betreft het handhaven van de kwaliteit en de financiering van de Universele Dienstverlening. Veel Lidstaten hebben hun zorgen hierover geuit. Met name ook België en Frankrijk hebben hun zorg uitgesproken. Daarnaast heeft Frankrijk ook aangegeven dat zij de door de Commissie genoemde datum van 1 januari 2009 zien als streefdatum en niet als harde invoeringsdatum.

Bij deze eerste gedachteswisseling zijn de Lidstaten voorzichtig geweest in hun reactie en hebben nog niet hun eendoordeel kenbaar gemaakt. Wel hebben lidstaten als Zweden, Finland, Denemarken en Spanje zich al eerder uitgesproken voor volledige liberalisering van de postmarkten per 1-1-2009. Binnenkort starten de verdere onderhandelingen, waaruit een gedetailleerd beeld van de diverse standpunten op te maken zal zijn.

Wat betreft het Nederlandse wetsvoorstel is de inzet bij de liberalisering van de Nederlandse postmarkt steeds geweest dat tevens het Verenigd Koninkrijk en Duitsland hun postmarkten zouden moeten liberaliseren, opdat er voor Nederlandse bedrijven geen concurrentienadelen maar wel kansen zouden ontstaan in het buitenland. Daarbij speelt de de facto liberalisering een rol. De liberalisering van de postmarkt in het Verenigd Koninkrijk is een feit sinds 1-1-2006. In Duitsland wordt de postmarkt per 1-1-2008 volledig geliberaliseerd. In het verlengde daarvan heeft het Kabinet voorgesteld de postmarkt in Nederland per 1-1-2008 volledig te liberaliseren.

Het Verenigd Koninkrijk, Duitsland en Nederland vertegenwoordigen gezamenlijk 50% van de brievenpost in de EU en daarmee ontstaat er een substantiële markt. Zoals al eerder met de Vaste Commissie besproken, is het in dat licht dan ook niet nodig om liberalisering van de postmarkten in België en Frankrijk af te wachten. Dit zou ten koste gaan van de voordelen die gebruikers in Nederland hebben bij een volledige liberalisering.

De Minister van Economische Zaken,  
J. G. Wijn

**VERSLAG VAN HET ONDERDELEN TELECOMMUNICATIE VAN DE  
RAAD VOOR TRANSPORT, TELECOMMUNICATIE EN ENERGIE  
VAN 11 DECEMBER 2006**

Agendapunten	Besluitvorming
A Network and Information Security	Raadsresolutie
B Proposal for a European Parliament and Council Regulation on International Roaming Tariffs	Gedachtewisseling
C Directive on the full accomplishment of the International Market for Postal Services	Presentatie door de Commissie
D AOB: i2010, Internet Governance, eCall, nummer voor vermiste kinderen	Informatie door het Voorzitterschap en de Commissie

**A Network and Information Security**

– Raadsresolutie

De concept raadsresolutie is zonder discussie vastgesteld. In reactie hierop onderstreepte de Commissie het belang van een veilige en betrouwbare informatiemaatschappij. Conform de raadsresolutie riep zij alle partijen op hun verantwoordelijkheid te nemen. Zij wees op de noodzaak om burgers en bedrijven bewust te maken van de risico's. De Commissie plaatste het onderwerp ook op de mondiale agenda en zal het aan de orde stellen tijdens de ITU en de IGF. Dat maatregelen werken, blijkt volgens de Commissie o.a. uit de aanpak van Nederland, waar SPAM door gerichte maatregelen met 85% is gedaald.

**B Proposal for a European Parliament and Council Regulation on International Roaming Tariffs**

– Gedachtewisseling

De Raad besprak voor de eerste keer het voorstel van de Commissie om de roaming-tarieven voor internationaal mobiel telefoonverkeer te reguleren.

In haar inleiding gaf de Commissie nogmaals aan waarom zij tot het voorliggende voorstel is gekomen:

- Geen te rechtvaardigen relatie tussen kosten en huidige prijzen;
- Hoge prijzen hebben negatieve gevolgen voor de Europese economie;
- Herhaalde waarschuwingen aan de operators hadden geen effect.

Voorafgaand aan het debat weerlegde de Commissie direct de belangrijkste kritiekpunten:

- Door de invoering van een cap op gemiddelde prijzen krijgt alleen de zakelijke klant het voordeel en niet de «gewone» consument;
- Sunrise-clauses maken de regelgeving onnodig ingewikkeld (hogere administratieve lasten en een soort «Eurostat» nodig om dit bij te houden) en leiden tot onnodige (meerjarige) vertraging;
- De voorgestelde plafonds zijn niet te laag en bieden operators wel voldoende mogelijkheid om concurrerende en flexibele pakketten samen te stellen;
- Alternatieve voorstellen zijn niet transparant genoeg;
- Kosten voor internationaal SMS- en dataverkeer worden nauwkeurig gevolgd en indien nodig ook gereguleerd.

Er volgde een tafelronde. Meest opvallende was dat alle Lidstaten het doel van de regulering steunde en dat er ook brede steun was voor regulering van de retailtarieven, zij het op een andere manier dan de Commissie voorstelt. Inhoudelijk was er nog wel veel kritiek en blijken veel Lidstaten het alternatieve voorstel van het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk te steunen. Dit voorstel bevat onder andere één tarief voor de groothandelsmarkt, een sunrise clause, plafonds op basis van volumes en gemiddelden

van alle operators. Alleen Ierland en Nederland pleitten onverkort voor het Commissievoorstel. Nederland gaf daarbij aan het voorstel en eventuele alternatieven op grond van drie criteria te toetsen (alle consumenten moeten profiteren van lager tarieven, eenvoudige uitvoerbaarheid en goede juridische handhaafbaarheid en voldoende ruimte voor innovatie en investeringen). Op dit moment voldoet alleen het Commissievoorstel hieraan. Maar eventuele alternatieven die hier ook aan voldoen kunnen op de steun van Nederland rekenen.

Belangrijkste opmerkingen:

- Meer flexibiliteit en ruimte voor investeringen in innovatie: sommige Lidstaten zijn bang dat de verordening geen ruimte meer laat voor bedrijven om flexibele pakketten aan te bieden, te innoveren en te investeren;
- Angst voor verhoging van de binnenlandse tarieven: enkele kleine Lidstaten zijn bang dat de lagere roaming tarieven worden verrekend met verhoging van de binnenlandse tarieven;
- Eenvoud: gepleit wordt voor een simpele regelgeving, makkelijk te implementeren en te handhaven;
- Eén plafond voor de groothandelsmarkt: enkele Lidstaten willen niet twee, maar één plafond voor de groothandelsmarkt;
- Geen plafonds op basis van piek maar van gemiddelde tarieven;
- Gemiddeld plafond per operator: enkele zuidelijke Lidstaten pleitten ervoor om geen plafond per gesprek maar per operator in te stellen;
- Sunrise clause: meerdere Lidstaten willen een sunrise clause;
- Bij berekening van de tariefplafonds alle operators betrekken: enkele Lidstaten willen dat bij de berekening niet alleen de gegevens van de operators met aanzienlijke marktmacht, maar van alle operators betrokken worden;
- Alleen groothandelsregulering wordt door enkele Lidstaten voorgestaan;
- SMS/data: enkele Lidstaten willen dat ook sms/data meegenomen worden in de regulering.

Tijdens de tafelronde bleek dat zowel de Baltische staten als Verenigd Koninkrijk-Ierland onderling tot één gemeenschappelijke mobiele telefoniemarkt zijn gekomen. Voor die markten geldt dus één tarief.

In reactie op de tafelronde was de Commissie blij met de steun voor het doel van de verordening en voor de regulering van zowel de groothandels- als de kleinhandelsmarkt, en herhaalde de Commissie haar kritiek op de alternatieve voorstellen.

### **C Directive on the full accomplishment of the international Market for Postal Services**

– Presentatie door de Commissie

Aan de orde was het voorstel van de Commissie om de postmarkt per 1 januari 2009 volledig te liberaliseren en daarbij de Universele Dienst te behouden. In haar inleiding wees de Commissie herhaaldelijk op het lange traject dat op dit terrein is afgelegd en welke lange weg waarschijnlijk nog te gaan is. De Commissie vroeg de Raad niet om tot overhaaste besluitvorming te komen.

Reacties van de Lidstaten bevatten vooral vragen ten aanzien van de handhaving van de kwaliteit en de financiering van de Universele Dienstverlening. In deze fase steunden alleen Verenigd Koninkrijk, Denemarken en Nederland de commissie. Nederland steunt op hoofdlijnen het Commissievoorstel, waarbij wel zorgen zijn geuit over de pay en play constructie (hetgeen inhoudt dat bij vergunningverlening de eis kan worden gesteld dat een postbedrijf meebetaalt aan eventuele netto kosten bij de universele dienst of zelf aan eisen voor de universele dienst voldoet).

Belangrijkste punten:

- Zorgen om het handhaven van de kwaliteit en de financiering van de Universele Dienstverlening werden geuit door Luxemburg, Duitsland, Frankrijk, Portugal, Griekenland, België, Cyprus, Italië, Malta, Polen en Slowakije;
- Negatieve effecten voor de hele economie, sociale functie van de post: enkele Lidstaten waren hier bang voor;
- Haalbaarheid van de datum van 1-1-2009: Frankrijk vindt dit een streefdatum;
- Rekening houden met de verschillende achtergrond en geschiedenis van de Lidstaten.

#### **D AOB: i2010**

– Informatie door het Voorzitterschap

De Commissie gaf een korte terugkoppeling van de jaarlijkse i2010 conferentie en de daar aangenomen Voorzitterschapconclusies, welke u eerder met de geannoteerde agenda zijn toegezonden.

#### **D AOB: Internet Governance**

– Informatie door het Voorzitterschap

De Commissie en Griekenland, als gastheer, koppelden terug over de IGF-conferentie, die eind oktober in Athene heeft plaatsgevonden. Tijdens de conferentie zijn de volgende onderwerpen aan de orde gekomen:

1. openheid van het internet: vrijheid van meningsuiting en vrije stroom van informatie, ideeën, en kennis;
2. veiligheid: verbetering van vertrouwen en veiligheid door samenwerking;
3. diversiteit: bevordering van gebruik van meerdere/lokale talen op het net
4. toegang: verbetering van internetaansluitingen en infrastructuur.

#### **D AOB: eCall**

– Presentatie door de Commissie

De Commissie informeerde de Raad over haar initiatief om eCall (automatische telefonische oproep vanuit een verongelukte auto naar dichtstbijzijnde hulpdiensten) nieuw leven in te blazen. Dit zou in de EU 2500 mensenlevens kunnen redden.

#### **D AOB: Nummer voor vermiste kinderen**

– Informatie door de Commissie

De Commissie en Frankrijk riepen de Raad op snel een besluit te nemen over een centraal nummer voor vermiste en misbruikte kinderen. Nederland en België hebben de oproep openlijk gesteund, waarbij Nederland aangaf dat wel gelet moet worden op transparantie en voorkomen van overlap bij nummertoe wijzing.

Vergaderjaar 2006–2007

21 501-33

Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 121

## BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 mei 2007

Hierbij vindt u het telecommunicatiedeel van de geannoteerde agenda van de Raad voor Transport, Telecommunicatie en Energie, welke op 7 juni 2007 te Luxemburg zal worden gehouden.

De belangrijkste agendapunten op telecommunicatiegebied zijn

1. *Roaming*: de Raad zal zich mogelijk moeten uitspreken over een voorstel voor het reguleren van de tarieven voor internationaal mobiel bellen (roaming). Op dit moment is de discussie nog steeds gaande en spitst zich toe op de hoogte van tariefplafonds voor wholesale (de prijzen die de aanbieders elkaar in rekening brengen) en retail (de prijzen die de consument betaald voor bellen en gebeld worden), de jaarlijkse reductie van deze plafonds, opt-out of opt-in (het al dan niet automatisch opleggen van het in de verordening vast te stellen Eurotarief aan de consument) en de inwerkingtreding van de verordening op de diverse onderdelen. Op het moment van verzenden van deze geannoteerde agenda is nog geen overeenstemming hierover bereikt. Ik hoop u tijdens het Algemeen Overleg hier over te kunnen informeren.
2. *Post*: Sinds begin dit jaar is het voorstel van de Commissie hierover onderwerp van discussie tussen de Lidstaten. Kernpunt is het afschaffen van het monopolie op brievenpost per 1-1-2009. Onduidelijk is nog of de discussie tijdens de Raad zich hier op zal richten of dat deze beperkt blijft tot de meer technische en minder controversiële onderdelen van het voorstel. Ook hier hoop ik u meer duidelijkheid over te kunnen geven tijdens het Algemeen Overleg.

Daarnaast staan op de agenda nog de onderwerpen i2010 – Annual Information Society Report 2007 (de Raad wordt gevraagd in te stemmen met Raadsconclusies), Radio Frequentie Identificatie (RFID, presentatie Commissie over hun onlangs uitgegeven mededeling hierover), Enisa (informatie van Commissie over de gehouden evaluatie) en de herziening van het EU regelgevend kader voor elektronische communicatie (informatie van Commissie over de stand van zaken).

Voor meer informatie over de verschillende onderwerpen verwijst ik u naar de bijgevoegde geannoteerde agenda.

De staatssecretaris van Economische Zaken,  
F. Heemskerk

## GEANNOTEEERDE AGENDA VOOR HET ONDERDEEL TELECOMMUNICATIE VAN DE RAAD VOOR TRANSPORT, TELECOMMUNICATIE EN ENERGIE VAN 7 JUNI 2007

Agendapunten	Besluitvorming
A Proposal for a European Parliament and Council Regulation on International Roaming Tariffs	Instemmen met voorgestelde verordening
B Directive on the full accomplishment of the International Market for Postal Services	Discussie
C i2010 – Annual Information Society Report 2007	Raadsconclusies
D RFID	Presentatie door de Commissie
E A.O.B.: Enisa	Informatie door de Commissie

### **A Proposal for a European Parliament and Council Regulation on International Roaming Tariffs**

– Politiek akkoord

Het streven van het Voorzitterschap is om tijdens de Raad een politiek akkoord in eerste lezing te bereiken over een verordening waarin de tarieven voor roaming (mobiel bellen en gebeld worden in het buitenland) gereguleerd worden. Nederland heeft hierbij ingezet op het bereiken van een substantiële verlaging van de tarieven en sluit hiermee aan bij de Commissie en vindt ook het Europees Parlement aan haar zijde. Echter, de meningen binnen de Raad zijn nog niet gelijk. De discussie spitst zich toe op de hoogte van tariefplafonds voor wholesale (de prijzen die de aanbieders elkaar in rekening brengen) en retail (de prijzen die de consument betaald voor bellen en gebeld worden), de jaarlijkse reductie van deze plafonds, opt-out of opt-in (of consumenten al dan niet automatisch de op de gereguleerde tariefplafonds worden gezet) en de timing van de inwerkingtreding van de verordening op de diverse onderdelen. Het Nederlandse standpunt is vasthoudend in deze discussie ingebracht. Op het moment van verzenden van deze geannoteerde agenda van de Raad is nog geen overeenstemming bereikt.

#### *Toelichting*

Op 12 juli 2006 heeft de Europese Commissie een voorstel gedaan tot regulering van de roamingtarieven, omdat gebleken is dat de roamingtarieven in het internationale verkeer niet te rechtvaardigen hoog zijn. De Commissie beschouwt dit als een belemmering voor de Europese groei en ontwikkeling (Lissabon strategie). Verder vindt de Commissie het belangrijk om een signaal af te geven aan de Europese burger dat de Commissie oog heeft voor het belang van de Europese consument.

De Commissie wenst, met steun van het Europees Parlement en de Raad, derhalve door middel van een verordening een spoedige aanzienlijke verlaging van de roamingtarieven te bewerkstelligen. Daarbij is gekozen voor het vaststellen van bovengrenzen bij het zogenaamde *wholesale* tarief (de prijzen die de operators onderling verrekenen) én voor *retail* (de prijs die de consument betaalt). Nederland steunt de Commissie, omdat het Commissievoorstel tegemoet komt aan de criteria die Nederland voor deze regulering heeft opgesteld, te weten het moet eenvoudig en snel te implementeren zijn, mag niet leiden tot juridisch kwetsbare besluiten, er moet sprake zijn van een redelijke niet bovenmatige winstmarge en de «gewone» consument moet profiteren van de lagere tarieven. Deze inzet van Nederland is tijdens de discussies vasthoudend ingebracht, waarbij

steeds is aangegeven dat de tariefplafonds zo laag mogelijk dienden te zijn. Ook het EP zit op deze lijn. Na langdurig overleg is overeenstemming bereikt over de algemene aanpak, maar spitst de discussie binnen de Raad en met het Europees Parlement en de Commissie zich toe op vorengenoemde discussiepunten.

### **B Directive on the full accomplishment of the International Market for Postal Services**

– Discussie

De Raad zal een discussie voeren over het voorstel inzake liberalisering van de postmarkt naar aanleiding van het voorstel van de Commissie. Het voorstel beoogt de postmarkt binnen de EU per 1-1-2009 volledig te liberaliseren door vanaf die datum Lidstaten te verbieden exclusieve of bijzondere rechten aan postbedrijven toe te kennen of te handhaven voor de levering van postdiensten. Nederland steunt dit voorstel op hoofdlijnen. Sinds begin dit jaar is het voorstel onderwerp van discussie tussen de Lidstaten. Kernpunt is het afschaffen van het monopolie op brievenpost per 1-1-2009. Onduidelijk is nog of de discussie tijdens de Raad zich hierop zal richten of dat deze beperkt blijft tot de meer technische en minder controversiële onderdelen van het voorstel.

#### *Toelichting:*

Het voorstel van de Commissie beoogt de postmarkt binnen de EU per 1-1-2009 volledig te liberaliseren door vanaf die datum lidstaten te verbieden exclusieve of bijzondere rechten aan postbedrijven toe te kennen of te handhaven voor de levering van postdiensten.

Daarnaast staat in het voorstel dat, indien Lidstaten vaststellen dat de levering van de universele dienst een onredelijke financiële last met zich meebrengt voor de leverancier van de universele dienst, Lidstaten verschillende vormen van financiering kunnen hanteren om nettokosten te dekken zoals:

- aanwending van publieke fondsen;
- delen van de netto kosten tussen postbedrijven en/of gebruikers;
- lidstaten mogen aan de verlening van vergunningen de voorwaarde verbinden dat de aanvrager of bijdraagt aan de netto kosten of voldoet aan de eisen die aan de universele dienst worden gesteld.

Aan de regels ten aanzien van de universele dienst is weinig veranderd. Met betrekking tot eventuele vergunningverlening voor postvervoerdiensten worden nadere voorwaarden gesteld ten opzichte van de huidige richtlijn. Bij toegang kiest de Commissie voor eigen invulling door de lidstaten zolang deze transparant en non-discriminatoir is. De consumentenbescherming wordt uitgebreid door niet alleen de leverancier van de universele dienst te verplichten een laagdrempelige klachtenprocedure te hebben, maar ook de andere postbedrijven. Voor het overige gaat het vooral om aanpassing van artikelen aan de nieuwe situatie, waarin geen sprake meer is van een voorbehouden of gereserveerd gebied.

### **C i2010 – Annual Information Society Report 2007**

– Raadsconclusies

Dit rapport gaat over de voortgang van i2010, de Europese ICT-Agenda voor de jaren 2006–2010. Dit is de tweede keer dat een «Annual Report» wordt uitgebracht. Het bevestigt de essentiële rol van i2010 voor de Lissabondoelstellingen en geeft een vooruitblik op de «Mid Term review» van i2010, volgend jaar. De Raad neemt conclusies aan die verwijzen naar het voorliggende Annual Report. Deze roepen betrokken partijen ondermeer op mee te werken aan een informatiemaatschappij voor iedereen en om randvoorwaarden als veiligheid, standaardisatie en elektronische



overheidsdiensten voor burgers en bedrijven op orde te brengen c.q. te houden.

*Toelichting:*

i2010 loopt vanaf 1 januari 2006. De geplande acties lopen volgens schema. Zo is de review van het EU regelgevend kader voor elektronische communicatie inmiddels afgerond en komt de Commissie op korte termijn met aanpassingsvoorstellen. Daarnaast is er extra aandacht besteed aan de bestrijding van spam en spyware en zijn de eerste stappen genomen voor een in 2008 uit te brengen strategie om achtergebleven groepen meer bij de informatiemaatschappij te betrekken (eInclusion). Nederland kan instemmen met de voortgang en de koers die de Commissie verder wil varen. Deze is volledig zoals in de Mededeling i2010 opgenomen. De maatregelen zijn bedoeld om in Europees verband, eerder en beter de vruchten te kunnen plukken van de informatiemaatschappij en de Lissabondoelstellingen (met een focus op groei en werkgelegenheid) dichterbij te brengen.

**D RFID**

– Presentatie door de Commissie

De Commissie heeft vanaf januari 2006 een uitgebreide consultatie in het kader van Radio Frequentie Identificatie (RFID) verricht. Naar aanleiding van deze consultatieronde heeft de Commissie onlangs de Communicatie «RFID in Europe, steps towards a policy framework» uitgegeven. De Commissie zal deze Communicatie presenteren.

*Toelichting*

RFID is een methode om van afstand informatie te lezen van zogenaamde RFID-chips die in of op objecten zitten. De Communicatie sluit qua inhoud goed aan op de beleidsnotitie «RFID in Nederland» (Kamerstukken II, 2006–2007, 30 800 XIII, nr. 5), die dezelfde beleidsmatige aspecten en aandachtspunten in kaart bracht. Eind april 2007 is een reactie op de Communicatie aan de Tweede Kamer gestuurd (Kamerstukken II, 2006–2007, 30 800 XIII, nr. 49).

**E A.O.B.: Enisa**

– Informatie door de Commissie

De Commissie zal informatie verstrekken over de evaluatie en follow-up van het Europese agentschap voor netwerk- en informatie beveiliging.

*Toelichting*

In de regelgeving waarbij Enisa in maart 2004 voor een periode van vijf jaar is ingesteld, is voorzien dat het Agentschap na drie jaar door de Commissie wordt geëvalueerd. Met in het bijzonder als doel om te onderzoeken of de duur van het agentschap moet worden verlengd. De Commissie heeft de betreffende evaluatie vorig jaar laten uitvoeren door een externe organisatie en zal tijdens de Raad een toelichting geven op de uitkomsten ervan, de voorziene vervolgvactiteiten en deze ook openbaar maken. Naar verwachting zal de Commissie daartoe binnenkort een Mededeling uitbrengen waarmee zij een open consultatieronde zal ingaan.

Vergaderjaar 2006–2007

21 501-33

Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 125

## VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 20 juni 2007

De vaste commissie voor Economische Zaken<sup>1</sup> heeft op 31 mei 2007 overleg gevoerd met staatssecretaris Heemskerk van Economische Zaken over:

- het verslag van de Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie van 15 februari 2007 (21 501-33, nr. 118);
- de geannoteerde agenda voor het Telecommunicatiedeel van de Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie van 7 juni 2007 te Luxemburg (21 501-33, nr. 121);
- de geannoteerde agenda van de Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie van 6 juni 2007 (21 501-33, nr. 122).

Van dit overleg brengt de commissie bijgaand beknopt verslag uit.

## Vragen en opmerkingen uit de commissie

De heer **Crone** (PvdA) kan op zichzelf instemmen met het door het kabinet gevraagde mandaat met betrekking tot de geannoteerde agenda voor de komende VTE-raad in Luxemburg. Wel is hij benieuwd of gelet op de recente behandeling van de Postwet in de Tweede Kamer, de staatssecretaris inmiddels over nieuwe informatie beschikt over de totstandkoming van de Europese Postrichtlijn.

Klopt het bericht in het Financieele Dagblad van gisteren dat Eurocommissaris Piebalgs fors inzet op aandelensplitsing in de energiesector? Is er al meer mee te delen over het draagvlak in Europa voor een dergelijke splitsing?

Ten slotte vraagt hij of de staatssecretaris kan aangeven of nog voor deze zomer in Europees verband overeenstemming zal kunnen worden bereikt over de tarieven voor internationaal bellen (roaming). Komt er naast een maximumtarief voor wholesale ook een maximumtarief voor retail?

De heer **Zijlstra** (VVD) meent dat het Europese voornemen tot unbundling, waarbij een daadwerkelijke scheiding wordt aangebracht tussen de leverings- en productiediensten enerzijds en de netwerkexploitatie anderzijds, zo snel als mogelijk tot uitvoering dient te worden gebracht. Hij is dan ook zeer benieuwd hoe dit Europees nader uitgewerkt gaat worden en hoe het unbundlingvoorstel bij de verschillende landen in de EU zal «landen».

<sup>1</sup> Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Crone (PvdA), Schreijer-Pierik (CDA), Vendrik (GroenLinks), Ten Hoopen (CDA), Roland Kortenhorst (CDA), Hessels (CDA), ondervoorzitter, Van der Ham (D66), Van Velzen (SP), Aptroot (VVD), Smeets (PvdA), Dezentjé Hamming (VVD), Kraneveldt-van der Veen (PvdA), voorzitter, Irrgang (SP), Jansen (SP), Biskop (CDA), Ortega-Martijn (ChristenUnie), Blanksma-van den Heuvel (CDA), Van der Burg (VVD), Graus (PVV), Zijlstra (VVD), Besselink (PvdA), Gesthuizen (SP), Ouwehand (PvdD), Vos (PvdA). Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Kalma (PvdA), Jan Jacob van Dijk (CDA), Duyvendak (GroenLinks), Van Vroonhoven-Kok (CDA), Kortenhorst (CDA), Rouwe (CDA), Koşer Kaya (D66), Utenbelt (SP), Blok (VVD), Samsom (PvdA), Weekers (VVD), Van Dam (PvdA), Karabulut (SP), Luijben (SP), De Nerée tot Babberich (CDA), Cramer (ChristenUnie), Atsma (CDA), Schippers (VVD), Madlener (PVV), Neppérus (VVD), Blom (PvdA), Gerkens (SP), Thieme (PvdD), Heerts (PvdA).

Met betrekking tot de toezichhouders en de Transmission System Operators (TSO's) wordt terecht gekozen voor de insteek van meer samenwerking. Ten aanzien van de TSO's zou naar de mening van de heer Zijlstra overigens nog een stap verder gezet kunnen worden door ze afdwingbare macht te geven, juist met het oog op het streven naar één Europese elektriciteits- en gasmarkt in de toekomst.

Vervolgens wijst de heer Zijlstra op het belang van een door de EU-landen gezamenlijk te voeren extern energiebeleid, onder andere gelet op de positie van Rusland op de gasmarkt, waarbij de Russen zich tot nu toe meester tonen in het tegen elkaar uitspelen van de individuele Europese landen. Tegelijkertijd dient Europa ook na te denken over de vraag op welke wijze de externe afhankelijkheid van energie verminderd kan worden. In dit verband is de heer Zijlstra teleurgesteld over de plaats die kernenergie als belangrijke drager in onder meer het verminderen van CO<sub>2</sub>-uitstoot heeft gekregen binnen de Europese energiedoelstellingen. Hoewel het op zichzelf te billijken is dat in het kader van de Europese duurzaamheidsdoelstelling kernenergie niet als duurzame energiesoort wordt aangemerkt aangezien kernafval lastig duurzaam is te noemen, is het opvallend dat voor de Fransen een uitzondering geldt, in de zin dat in hun percentage duurzame energie de hoeveelheid aanwezige kernenergie wordt meegenomen. Dit betekent dat de Fransen met hun grote hoeveelheid kernenergie in tegenstelling tot Nederland geen duurzame-energievormen behoeven bij te bouwen. Wat is de visie van de staatssecretaris hierop?

Verder is de heer Zijlstra benieuwd te vernemen wanneer de Europese verordening inzake roaming van kracht zal worden. Hoe wordt in het kader van een level playing field voorkomen dat bepaalde landen zich zullen onttrekken aan die verordening? Wat is de inzet van het kabinet om ervoor te zorgen dat de nu in het roamingakkoord opgenomen maximumtarieven, nog verder worden verlaagd in de toekomst?

Mevrouw **Gesthuizen** (SP) herinnert eraan dat in het AO van 16 februari jongstleden de minister van EZ heeft aangegeven dat alleen Ierland en Nederland het voorstel van de Commissie inzake roaming steunden. In de voorliggende brief wordt evenwel gesproken over de haalbaarheid van een politiek akkoord op dit punt. Hoe realistisch is die inschatting en waarop is die gebaseerd? Mevrouw Gesthuizen drukt het kabinet op het hart niet in te stemmen met een afgezwakt voorstel maar om vast te houden aan tariefplafonds voor zowel wholesale als retail. Vindt na twee jaar inderdaad een evaluatie van de verordening plaats? Hoe beoordeelt de staatssecretaris het gevaar dat belbedrijven hun binnenlandse tarieven gaan verhogen om het verlies aan extra winsten op de internationale markt te compenseren?

Mevrouw Gesthuizen is het bericht ter ore gekomen dat een commissie uit het Europees Parlement heeft verzocht om uitstel van inwerkingtreding van de Postrichtlijn, aangezien postmedewerkers in de gehele Europese Unie op dit moment in opstand komen tegen de beoogde liberalisering van de postmarkt. Kan de staatssecretaris dit bericht bevestigen? Is hij het er mee eens dat Europa zich in het kader van de Postrichtlijn van zijn beste kant moet laten zien ten aanzien van de arbeidsvoorwaarden voor de postmedewerkers? Kan hij daarnaast toelichten wat wordt bedoeld met de zinsnede in zijn brief van 16 mei jl. dat nog onduidelijk is of de discussie tijdens de VTE-raad zich zal richten op afschaffing van het monopolie van de brievenpost per 1 januari 2009 of dat deze beperkt blijft tot de meer technische en meer controversiële onderdelen van het voorstel? In het AO van 7 december 2006 heeft de minister van EZ gezegd dat tijdelijke aanbesteding van de universele dienst (UD) de lijn van de Commissie lijkt te zijn. Volgens het nu voorliggende voorstel van de Commissie betreft het hierbij nog een keuze. Mevrouw Gesthuizen hecht zeer aan die keuzevrijheid, aangezien aanbestedingen in het algemeen tot gevolg hebben dat er

vooral naar de prijs wordt gekeken en minder naar de kwaliteit. Naar haar oordeel mag de kwaliteit van de UD in Nederland niet verder uitgedaald worden door Europa.

Volgens de voorgestelde Postrichtlijn kunnen lidstaten verlangen dat er alleen met vergunning post bezorgd wordt, terwijl in de geannoteerde agenda staat dat in het kader van nettokosten een lidstaat aan zo'n vergunning voorwaarden mag verbinden. Mag bijvoorbeeld geëist worden dat de vergunninghouder vijf dagen bezorgt? Bestaat zo niet het gevaar dat lidstaten hun markt kunnen afschermen waardoor de concurrentie niet goed op gang komt?

Met betrekking tot 2010 schrijft de staatssecretaris in zijn brief van 16 mei jl. dat de review van het EU-regelgevend kader voor elektronische communicatie inmiddels is afgerond en dat de Commissie op korte termijn met voorstellen komt. Hoe moet dit gezien worden in relatie tot de bij brief d.d. 24 november 2006 door de toenmalige minister van EZ aan de Kamer gedane mededeling dat de Opta grote bezwaren ziet met betrekking tot de door Nederland gewenste splitsing van diensten en infrastructuur van het kabelnetwerk? Is daarmee de conclusie van de Opta dat de moties van de leden Van Dam en Hessels van 19 oktober jl. op dit punt niet uitvoerbaar zijn? Welke mogelijkheden zijn er om oneerlijke concurrentie op dit punt tegen te gaan?

Als tegenstander van splitsing van de energienetwerken, betreft mevrouw Gesthuizen het dat de minister nu al op Europees niveau pleit voor een dergelijke splitsing terwijl daarover in Nederland nog geen officiële beslissing is genomen.

De heer **Hessels** (CDA) memoreert dat de CDA-fractie uiteindelijk heeft ingestemd met de Nederlandse splitsingwet, nadat daarin enkele voor haar noodzakelijke verbeteringen waren aangebracht. Waar zij daarbij tevens doorlopend te kennen gegeven heeft dat het van toegevoegde waarde is als de splitsing ook Europees geregeld wordt, verdient de inzet van de Nederlandse regering op dit punt alle steun. Wel moet in Europees verband helderder worden omschreven wat nu precies onder unbundling moet worden verstaan, juist in het kader van een level playing field. Gaat het bijvoorbeeld alleen om de landelijke netwerken of ook om de distributienetwerken?

Ook de Postrichtlijn dient naar het oordeel van de heer Hessels geplaatst te worden in het kader van het streven naar een level playing field, waarbij de monopolies worden opgeheven en er ten dienste van de consumenten beslissingen worden genomen.

Specifiek vraagt hij nog aandacht voor het grensoverschrijdend postverkeer en de grote verschillen die er wat dat betreft nog steeds zijn qua bezorgtijden in met name grensgebieden. Als de minister van EZ vanuit haar huidige woonplaats bijvoorbeeld twee brieven verstuurt, de een naar een adres 300 meter verderop en de ander naar een adres 300 km verderop, is de kans groot dat laatstgenoemde brief de volgende dag wordt bezorgd en de andere brief een volle week later. Ziet het kabinet mogelijkheden om wat dit betreft te komen tot meer uniformiteit en versnelling van procedures?

Over roaming is een Europees compromis bereikt, hetgeen wel de vraag oproept of dit echt het maximum haalbare is, met name ten aanzien van het verschil tussen de groothandel- en detailhandeltarieven. Mag er overigens van worden uitgegaan dat de verordening die rechtstreekse werking heeft, nog deze zomer in werking treedt?

Mede refererend aan recente uitspraken van Brussel over elektronische communicatie doet zich nog steeds het probleem voor dat Nederland een geheel andere penetratiegraad van de kabel heeft dan de rest van Europa. Welke mogelijkheden ziet de staatssecretaris in dit verband voor het alsnog adequaat splitsen van kabeltransport en kabeldiensten?

## Antwoord van de staatssecretaris

De **staatssecretaris** meldt dat er een akkoord is bereikt met betrekking tot roaming dat op 7 juni aanstaande door de VTE-raad zal kunnen worden bekrachtigd. Aan de hand van de versnelde procedure kan de consument vanaf september van dit jaar officieel van de lagere roaming-tarieven profiteren, waarbij niet uitgesloten is dat een aantal telecombedrijven vooruitlopend en anticiperend hierop hun roamingtarieven zullen verlagen. Belangrijk onderdeel van het akkoord is dat bijzondere aandacht zal worden besteed aan het goed informeren van de consument over de tarieven. Er zal ook naar gestreefd moeten worden dat de maximum-tarieven niet automatisch de standaardtarieven worden. Dit kan bereikt worden door het realiseren van meer concurrentie tussen de operators en door transparantie van tarieven. Daar sprake is van een verordening geldt dat deze na de invoeringsdatum onmiddellijk van kracht is in alle lidstaten. In de nu voorgestelde tekst is bepaald dat de operators binnen een maand na inwerkingtreding van de verordening klanten moeten informeren dat voor een eurotarief gekozen kan worden. Klanten hebben vervolgens twee maanden de tijd om dit aan te geven. Indien een klant kiest voor het eurotarief moet de operator dit één maand na de reactie gerealiseerd hebben. Aan operators wordt derhalve effectief twee maanden tijd gegeven om de administratie aan te passen. Met het oog op de uitvoering van deze verordening en gelet op de toezichtstaken die de Opta er op dit punt bij zal krijgen, is reeds een wetsvoorstel naar de Kamer gestuurd. In de nota naar aanleiding van het verslag zal ter zake een nota van wijziging worden aangekondigd. Conform de verordening gelden straks de volgende tarieven. Het wholesaletarief is het eerste jaar 30 cent, het tweede jaar 28 cent en het derde jaar 26 cent. Het retailtarief voor zelf bellen, is het eerste jaar 49 cent, het tweede jaar 46 cent en het derde jaar 43 cent. Het retailtarief voor gebeld worden, is het eerste jaar 24 cent, het tweede jaar 22 cent en het derde jaar 19 cent.

De evaluatie van de verordening is voorzien achttien maanden na inwerkingtreding, terwijl de verordening zelf voor drie jaar geldt. De tarieven worden door de Commissie gemonitord. Op basis van de bevindingen is verdere besluitvorming mogelijk.

Aangezien er op het punt van de prijsregulering voor het internationaal dataverkeer vooralsnog een te groot verschil van inzicht bestaat tussen de lidstaten, maakt dit geen onderdeel uit van eerdergenoemde verordening. Afgesproken is om voorlopig te volstaan met het monitoren van de prijsontwikkeling van het internationaal dataverkeer.

Inzake de Postrichtlijn zijn sinds de behandeling afgelopen dinsdag van de Postwet in de Tweede Kamer geen nieuwe ontwikkelingen te melden. Het Duits voorzitterschap komt met een progress report. Op de informele lunch van de komende VTE-raad betreffende het deel telecommunicatie worden ten aanzien van post twee kernvragen aan de orde gesteld. De eerste is of volledige marktopening moet worden nagestreefd en of dit in het belang is van gebruikers en consumenten. Die vraag zal de staatssecretaris bevestigend beantwoorden, mits die marktopening plaatsvindt onder sociale randvoorwaarden. Op de tweede vraag, namelijk wanneer men als lidstaat gereed is om de voltooiing van de interne markt voor postdiensten te bewerkstelligen, zal hij aangeven dat voor Nederland de datum geldt van 1 januari 2008. Tijdens genoemde lunch zal de staatssecretaris tevens uitvoerig verslag doen van de Kamerbehandeling van de Postwet, waarbij hij niet zal nalaten te wijzen op de grote voordelen van het afbouwen van de monopoliepositie van postbedrijven voor met name de consumenten. Bij die gelegenheid zal hij tevens de suggestie van de heer Hessels inzake het grensoverschrijdend postverkeer onder de aandacht brengen, waarna hij de Kamer hierover zal rapporteren. Met betrekking tot de universele dienst gelden Europese minimumeisen.

Als Nederland er bijvoorbeeld voor kiest om in plaats van vijf dagen per week zes dagen per week de postbezorging te laten plaatsvinden, dan is het vrij daartoe te besluiten. Het gaat hierbij om aanvullende nationale wensen inzake de UD die echter niet zodanig proportioneel mogen zijn dat ze concurrentieverstorend werken.

In september zal de Commissie voorstellen presenteren voor de wijziging van de richtlijnen over de interne markt voor elektriciteit en gas. De komende VTE-raad zal ook over dit onderwerp worden gesproken zodat de Commissie een duidelijk beeld krijgt van de wensen van de lidstaten ter zake. De unbundling heeft specifiek betrekking op de netbeheerders. De staatssecretaris verwacht en hoopt dat de Commissie zal voorstellen om volledige eigendomsontvlechting van de landelijke netbeheerders te verplichten. Onafhankelijke netbedrijven hebben hierdoor een veel grotere focus op hun corebusiness en staan dan bovendien los van de belangen van energieproducenten. De staatssecretaris is tevens voorstander van volledige unbundling van de regionale netbeheerders, aangezien hierdoor cruciale investeringen in de infrastructuur worden bevorderd, gelijke toegang tot de netwerken wordt gegarandeerd en kruissubsidiëring wordt voorkomen.

Ten aanzien van de bepaling van het nationaal aandeel duurzame energie geldt als startpunt datgene wat de lidstaat zelf voorstelt. De Commissie legt in feite dus niets op. Daarnaast is er een overallmodel van de Commissie dat een kosteneffectieve verdeling aangeeft. Kernenergie helpt in het kader van de CO<sub>2</sub>-doelstelling, maar niet in het kader van duurzame energie. In de werkprogramma's Schoon en Zuinig die in september verschijnen, zal het kabinet hierop verder ingaan. De hoofdlijnen ervan zullen overigens al bekend worden gemaakt in het Beleidsprogramma dat 14 juni aanstaande zal verschijnen.

Het kabeldossier maakt geen expliciet onderdeel uit van de komende VTE-raad. Zodra er op dit punt nieuwe ontwikkelingen te melden zijn, zal de Kamer daarover terstond worden geïnformeerd. Op hoofdpunten wijkt het standpunt van het huidige kabinet over dit dossier overigens niet af van dat van het vorige kabinet.

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken,  
Kraneveldt-van der Veen

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken,  
De Veth

Vergaderjaar 2006–2007

21 501-33

Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 126

## BRIEF VAN DE MINISTER EN STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 juni 2007

Hierbij doen wij u toekomen het verslag van het Energie en Telecommunicatie deel van de Raad voor de Vervoer, Telecommunicatie en Energie (VTE-raad), welke op 6 en 7 juni 2007 te Luxemburg is gehouden.

### *Belangrijkste punten tijdens de Raad*

1. Het debat was vooral gericht op de mening van de Lidstaten over de ontvlechting van de netwerken voor gas en elektriciteit. Op grond van deze momentopname bleek er een duidelijke meerderheid ten aanzien van de eigendomsontvlechting van de transmissienetwerken voor elektriciteit, zij het dat er een kleine blokkerende minderheid bestaat. Voor gas is de blokkerende minderheid aanzienlijk groter. Voor de distributienetwerken is momenteel geen meerderheid voor eigendomsontvlechting te vinden. Op basis van het debat meende het voorzitterschap ten onrechte te moeten concluderen dat een meerderheid in de raad tegen eigendomsontvlechting in het algemeen was. Ondanks een weerwoord van de Commissie is deze mening toch in de pers verschenen.
2. Duitsland heeft een terugkoppeling gegeven van het Pentalaterale overleg dat in de ochtend voorafgaande aan de Energieraad had plaatsgevonden. Tijdens dit overleg hebben de regeringen, de toezichthouders, de landelijke netbeheerders, de power exchanges en het energiebedrijfsleven uit Nederland, België, Luxemburg, Frankrijk en Duitsland een MoU ondertekend waarmee zij zich committeren aan de koppeling van de vijf markten tot één elektriciteitsmarkt per 1-1-2009. Tevens is tijdens het overleg besloten dat er voor deze regio ook een gasplatform zal worden opgestart, gericht op leveringszekerheid en integratie van de gasmarkt. Het initiatief past binnen de kaders van de EU en kan binnen de EU als voorbeeld dienen voor de ontwikkeling van andere regionale markten.
3. De Raad is akkoord gegaan met het voorstel voor een verordening betreffende roaming op publieke mobiele netwerken binnen de EU.

Geconstateerd is dat men voor Europese begrippen heel snel tot een akkoord is gekomen, wat goed is voor de burger en laat zien dat Europa zeker iets kan betekenen voor de burger op terreinen waar Lidstaten dit niet alleen kunnen regelen. Daarbij werd ook aangegeven dat het nu zaak is om te zorgen voor een snelle inwerkingtreding.

4. Tijdens een besloten lunch heeft er een politiek debat plaats gevonden over de postrichtlijn. Aan de orde zijn gekomen de belangrijkste discussiepunten, te weten de financiering van de Universele Dienst (UD) en de datum van inwerkingtreding.

De minister van Economische Zaken,  
M. J. A. van der Hoeven

De staatssecretaris van Economische Zaken,  
F. Heemskerk



**VERSLAG VAN DE ONDERDELEN ENERGIE EN  
TELECOMMUNICATIE VAN DE RAAD VOOR TRANSPORT,  
TELECOMMUNICATIE EN ENERGIE VAN 6 en 7 JUNI 2007**

Agendapunten	Besluitvorming
<b>Energie</b>	
A. Interne markt voor elektriciteit en gas	Politiek debat
B. Internationale energie relaties	Informatie van Commissie en Voorzitterschap
<b>Telecommunicatie</b>	
C Roaming	Politiek akkoord
D RFID	Gedachtewisseling
E i2010 – Annual Information Society Report 2007	Raadsconclusies
F A.O.B. Enisa	Informatie van Commissie
G lunch: Postrichtlijn	Politiek debat

**A Interne markt voor elektriciteit en gas**

– Politiek debat

De Raad besprak op basis van 4 thema's/vragen de maatregelen die nodig zijn voor het beter functioneren van de interne markt voor gas en elektriciteit:

- 1 Daadwerkelijke ontvlechting van transmissienet beheerders (TSO's) en distributienetbeheerders (DSO's) van gas en elektriciteit.
- 2 Samenwerking toezichthouders.
- 3 Investerings in infrastructuur.
- 4 Samenwerking TSO's.

In hun eerste reactie op de vier thema's herhaalden de Commissarissen Piebalgs en Kroes de opvattingen en intenties over de ontwikkeling van de interne gas- en elektriciteitsmarkt zoals zij dat de afgelopen maanden al vaker hebben gedaan.

Beide Commissarissen spraken zich wederom in sterke bewoordingen uit voor eigendomsontvlechting. Daarbij maakten zij geen onderscheid tussen de splitsing van de landelijke en de regionale netwerken, noch tussen de gas- en elektriciteitsmarkt.

Ook sprak Piebalgs zich uit voor meer samenwerking tussen de nationale toezichthouders en wil hij aan dit samenwerkingsverband bepaalde bevoegdheden geven. Deze samenwerking komt niet in plaats van de nationale toezichthouder, maar is een aanvulling daarop. Op dit moment overweegt hij geen Europese toezichthouder.

Om de investeringen in interconnectiecapaciteit te bevorderen, worden EU-coördinatoren aangesteld voor vier voor de EU cruciale projecten. Commissaris Kroes wees hierbij op het belang van volledige eigendomsontvlechting.

Voor de samenwerking tussen de TSO's wil Commissaris Piebalgs een comité oprichten met EU-legitimiteit dat verder gaat dan de bestaande samenwerking. Commissaris Kroes plaatste bij de samenwerking tussen de TSO's wel de kanttekening dat vergaande samenwerking tussen TSO's wel eigendomsontvlechting vereist, omdat er anders overtreding van de mededingingsregels in het geding zou kunnen zijn.

Commissaris Piebalgs kondigde aan dat zijn pakket eind september gepresenteerd wordt. Commissaris Kroes melde nog dat er twee formele procedures lopen tegen energiebedrijven en dat het daar niet bij zal blijven. Zij

wees daarbij erop dat bedrijven met een natuurlijk monopolie een bijzondere verantwoordelijkheid hebben om deze positie niet te misbruiken.

#### *Daadwerkelijke ontvlechting*

Op grond van de momentopname na het debat bleek er een meerderheid ten aanzien van de eigendomsontvlechting van de transmissienetwerken voor elektriciteit, zij het dat er een kleine blokkerende minderheid bestaat. Voor gas was de blokkerende minderheid aanzienlijk groter. Voor de distributienetwerken was op dat moment geen meerderheid voor eigendomsontvlechting aanwezig.

Nederland heeft zich uitgesproken voor een eigendomsontvlechting voor transmissie en distributienetwerken voor zowel elektriciteit als gas. De voordelen zijn evident en die moeten we voor Europa niet laten liggen.

#### *Samenwerking toezichthouders*

Geheel in lijn met het Nederlandse standpunt pleitten de Lidstaten bijna unaniem voor het harmoniseren van de bevoegdheden van de nationale toezichthouders, een betere samenwerking van de toezichthouders en het toekennen van bevoegdheden aan deze samenwerking voor de aanpak van grensoverschrijdende kwesties.

#### *Investeringsklimaat*

Een stabiel regelgevend kader, al dan niet gekoppeld aan eigendomsontvlechting, wordt breed gesteund als de belangrijkste bijdrage aan verbetering van het investeringsklimaat.

De financiële middelen die energiebedrijven ontvangen voor het gebruik van de schaarse interconnectiecapaciteit zouden verplicht moeten worden ingezet voor uitbreiding van de interconnectie.

Verder was brede steun voor het versnellen van vergunningsprocedures. Ten slotte steunden veel LS de aanwijzing van coördinatoren voor de Trans Europese Netwerken uit het Prioritair Interconnectieplan.

#### *Samenwerking Transmissie-netbeheerders*

Vrijwel alle LS ondersteunen net als Nederland, verdergaande samenwerking tussen de landelijke netwerkbedrijven.

### **B Internationale energierelaties**

#### **– Informatie van Commissie en Voorzitterschap**

De Energieraad werd traditiegetrouw door de Commissie afgesloten met het informeren van de Raad over de ontwikkelingen in het extern energiebeleid. Daarbij ging de Commissaris in op de relaties van de EU met de VS, Rusland, OPEC, Afrika en de Energiegemeenschap.

De belangrijkste punten waren:

- EU-VS gaat met name over biobrandstoffen en Carbon Capture and Storage. Ten aanzien van klimaatverandering constateert de Commissie een mentaliteitsverandering bij de Amerikanen.
- EU-OPEC zet zich sterk in op de ontwikkeling van Carbon Capture en Storage, naast de dialoog over de situatie op de oliemarkt.
- EU-Rusland stelt gemeenschappelijke werkgroepen in, die zich richten op de knelpunten van de handel in energie, de prognoses voor de marktontwikkeling en het bevorderen van energiebesparing. Er komt een direct waarschuwingssysteem voor eventuele onderbrekingen van leveringen van gas.
- In het kader van de EU-Afrika dialoog streeft de Commissie naar een

- groter aandeel energieprojecten bij ontwikkelingshulp en beoogt het stimuleren van private investeringen.
- Energiegemeenschap: Commissie zal positief rapporteren over het starten van de onderhandelingen met de vier kandidaat contract-landen: Moldavië, Noorwegen, Turkije en de Oekraïne.
  - Japan zal zich volgend jaar als voorzitter van de G8 vooral inzetten op energiebesparing.

### C Roaming

- Politiek akkoord

De Raad bereikte een politiek akkoord over het voorstel voor een verordening betreffende roaming op publieke mobiele netwerken binnen de Gemeenschap.

In reactie hierop constateerde de Commissie dat men voor Europese begrippen heel snel tot een akkoord is gekomen, dit goed is voor de burger en laat zien dat Europa zeker iets kan betekenen voor de burger op terreinen waar Lidstaten dit niet alleen kunnen regelen. Daarbij gaf de Commissie aan dat het nu zaak is om te zorgen voor een snelle inwerking-treding. Veel Lidstaten vielen de Commissie bij.

Nederland gaf ook aan blij te zijn met het resultaat, hoewel de tarieven in haar ogen nog lager hadden gekund. Echter, zij vindt het belangrijk dat tot een eenvoudige snelle oplossing is gekomen en ziet het akkoord als een belangrijke prikkel voor de aanbieders om de concurrentie aan te gaan. Belangrijkste overige opmerkingen:

- Een snelle verdere behandeling is noodzakelijk zodat de inwerkingtre-ding zo spoedig mogelijk kan plaats vinden. Gestreefd wordt naar publicatie in het Official Journal van 27 juni as.
- De verordening is meer dan lagere tarieven, het maakt de EU sterker in de ogen van de burgers en de mededinging voor bedrijven wordt verbeterd.
- Transparantie is belangrijk en is goed gewaarborgd in de verordening.
- Een verordening is een bijzondere oplossing en moet een uitzondering blijven.

#### Hoofdpunten van het akkoord:

- Maximumtarieven voor roaming in EU-landen

Bedragen incl./excl. BTW	eerste jaar	tweede jaar	derde jaar
<b>Wholesale</b>			
incl.	35,7 ct	33,3 ct (-6,7%)	30,9 ct (-7,1%)
excl.	30 ct	28 ct	26 ct
<b>Retail</b>			
incl.	58,3 ct	54,7 ct (-6,1%)	Bellen
excl.	49 ct	46 ct	51,2 ct (-6,5 %)
Gebeld worden			43
incl.	28,6 ct	26,2 ct (-8,3%)	22,6 ct (-13,6%)
excl.	24 ct	22 ct	19 ct

- Opt in/opt out en inwerkingtreding  
Aanbieders dienen binnen één maand na inwerkingtreding van de regulering alle klanten de mogelijkheid te bieden om voor het zgn. Eurotarief te kiezen. Als een klant binnen 2 maanden niet reageert, dan krijgt die automatisch het Eurotarief. Klanten die in het verleden een bewuste keuze hebben gemaakt voor een specifiek roamingtarief of -pakket en die niet reageren, blijven het door hen in het verleden bewust gekozen tarief houden.

- Transparantie
  - Providers wordt opgedragen de consumenten over de roaming tarieven (zowel spraak als data) te informeren door middel van internet, reclamespotjes of direct mail. Deze informatie dient ook de beschikbaarheid van een Eurotarief en het gebruik daarvan (omzetten van het contractuele tarief) te bevatten.
  - Bij grensoverschrijding dienen providers door gepersonifieerde informatie klanten gratis te informeren over de maximumtarieven voor het bellen en gebeld worden in het buitenland.
  - Voorts is de provider verplicht nadere informatie gratis te verstrekken over de kosten van internationaal mobiel bellen, inclusief data communicatie (SMS en MMS) als de consument daar behoefte aan heeft.
- Toezicht
 

Het toezicht op de regeling wordt in handen gelegd van de nationale toezichthouders, die de Commissie moeten gaan informeren over de prijsontwikkeling van roaming (zowel spraak als data). De toezichthouder moet indien nodig maatregelen nemen voor de naleving van de verordening.
- Evaluatie
 

De regeling is van kracht voor drie jaar. Er is voorzien in een evaluatie procedure (inclusief de prijsontwikkeling van sms/dataverkeer) na achttien maanden, uit te voeren door de Commissie.

#### **D RFID – Radio Frequency Identification**

- Gedachtewisseling

RFID is de technologie waarbij kleine chips op bijvoorbeeld goederen etc. worden aangebracht om kostenvoordelen te behalen op efficiëntiewinst in logistiek en voorraadbeheer). De Raad hield een gedachtewisseling over de vraag wat er nationaal en Europees gedaan kan worden om een effectief regelgevend kader te ontwikkelen, de beste condities voor onderzoek en ontwikkeling te creëren en de Europese concurrentiepositie hiermee te versterken.

De Commissie gaf aan dat RFID zeker ook zal bijdragen aan economische groei (hierdoor kan de productiviteit in de detailhandel toenemen – een terrein waarop Europa sterk achterloopt t.o.v. de VS). Daarnaast zijn er veel mogelijke toepassingen voor RFID en moeten de privacy en veiligheid zeker gesteld worden.

In de discussieronde werd dit door de verschillende LS onderschreven.

De belangrijkste opmerkingen:

- Privacy en veiligheid: er zijn risico's t.a.v. het identificeren van mensen, de vraag is hoe op een verantwoorde wijze invulling te geven aan de privacy, hoe invulling te geven aan een goede beveiliging van de aanwezige informatie;
- RFID bevat veel potentieel voor zaken van alledag, veel mogelijke toepassingen (bijv. in de gezondheidszorg en voor mensen met speciale behoeften), ook met gunstig effect op de economische groei en welzijn in de EU;
- Stimuleren van onderzoek en komen tot Europese standaardisatie is noodzakelijk om tot snelle ontwikkeling te komen (in Aziatische landen is RFID reeds in gebruik);
- Er is geen behoefte aan gedetailleerde regelgeving. Dit kan de ontwikkeling frustreren en kansen tegen gaan. Beter is een algemeen kader vast te stellen, waarin voldoende ruimte is voor ontwikkelingen en innovatie en waarin ook voldoende kansen zijn voor het MKB.

## **E i2010 – Annual Information Society Report 2007**

### **– Raadsconclusies**

De raadsconclusies werden zonder discussie aangenomen. In reactie hierop onderstreepte de Commissie dat convergentie essentieel is. Ook riep zij op vooral te concentreren op de nationale ontwikkelingen, gaf aan en dat er fondsen zijn voor activiteiten op dit gebied. Tot slot constateerde zij dat de raadsconclusies aangeven dat internet, de interne markt en eInclusion voor de toekomst van belang zijn.

### **F AOB: Enisa**

#### **– Informatie van Commissie**

De Commissie informeerde de Raad over de evaluatie van de European Network Information Security Agency, ENISA. Dit agentschap is voor 5 jaar ingesteld met als doel om tot oplossingen voor alle grote risico's op het gebied van informatie en netwerkbeveiliging te komen. Na 3 jaar is een evaluatiemoment voorzien en hierover is een mededeling door de Commissie uitgebracht. Deze mededeling bespreekt de organisatiestructuur, omvang van de staf en de resultaten van het agentschap. Het belang van ENISA voor de verbetering van de informatieen netwerkbeveiliging is nog steeds groot, getuige een Denial-of-Service (DoS) aanval op publieke netwerken in Estland. Aanbevelingen voor aanpassingen van ENISA zullen de komende tijd worden besproken. Commissaris Reding riep Lidstaten die nog geen nationale alarmeringsorganisatie (Computer Emergency Response Team, CERT) hebben op dit snel ter hand te nemen. Daarnaast gaf zij aan dat ook mondiaal een hoge prioriteit aan de beveiliging van netwerken moet worden toegekend. Op dit moment is er nog geen mondiaal forum waar dit besproken kan worden. De EU zal zich in gaan zetten om dit alsnog te bewerkstelligen.

### **G Postrichtlijn**

#### **– Politiek debat**

Tijdens een besloten lunch heeft de Raad gesproken over het voorstel van de Commissie tot volledige opening van de postmarkt in 2009. De discussie vond plaats op basis van twee vragen:

1. Ondersteunt u het doel van de volledige opening van de postmarkt in het belang van de gebruikers en de consumenten;
2. Wanneer bent u klaar om de interne EU postmarkt te voltooien.

Nederland gaf aan het doel van de volledige marktopening te ondersteunen. Aangezien de marktopening ten goede komt aan de consument moet deze volgens Nederland zo snel mogelijk tot stand gebracht worden. In Nederland gaat de postmarkt waarschijnlijk op 1-1-2008 open, maar Nederland zou kunnen leven met een Europese openstelling per 1-1-2009. Nederland informeerde de Raad dat dinsdag 5 juni 2007 het wetsvoorstel over de openstelling van Nederlandse postmarkt per 1-1-2008 is aanvaard door de Tweede Kamer. Een belangrijk discussiepunt in Nederland was de aanpak van evt. overwinsten van TNT-Post op de Universele Dienst (UD) vanwege een te hoge prijs van de postzegel in verhouding tot de kosten van de UD. Nederland wees er ook op dat ook Nederland afgelegen regio's en eilanden kent die de kosten van de UD danig opvoeren. Hiertoe heeft Nederlandse Regering toegezegd regels op te stellen ter vaststelling van de kosten van de UD en ter vaststelling van de prijs van de postzegel. Toezichthouder OPTA zal deze regels uitvoeren.

Nederland is ook van mening dat met betrekking tot guidelines voor het berekenen van de netto kosten van de UD, de Commissie zich moet beperken tot best practices uitwisselen en dat de Lidstaten zelf de precieze regels moeten vaststellen.

In het debat heeft Nederland de andere Lidstaten gewezen op de flexibiliteit van de landen om de UD in te voeren op een bij hun situatie passende wijze en aangeboden om de ervaringen in Nederland met de openstelling van de markt te willen delen.

Belangrijkste punten uit de discussie:

- Niet alle Lidstaten vinden marktopening nodig en gewenst.
- Een enkele Lidstaat vindt de financiering van de UD belangrijker dan de datum.
- Er werd geconstateerd dat er aanbieders zijn die winst maken op de UD.
- Diverse LS vroegen om nadere uitleg en guidelines bij de berekening van de netto kosten van de UD.

Het Voorzitterschap concludeerde dat in de landen waar de postmarkt reeds is opengesteld goede en positieve ervaringen zijn opgedaan. Voormalige incumbants kunnen door het goed uitnutten van hun netwerken en een efficiënt beheer zonder aanvullende financiering overleven in een competitieve omgeving. Daarnaast stelde het Voorzitterschap vast dat er een datum moet worden vastgesteld voor de volledige marktopening. Aangezien Lidstaten zelf ruime mogelijkheden hebben om de UD te mogen invullen, hoeft de financiering van de UD niet tot grote problemen te leiden. Ten slotte stelde het Voorzitterschap vast dat ervaringen met openstelling breed in de EU gedeeld moeten worden.

In reactie stelde de Commissie vast dat het dossier zeker niet vastzit. Niet de vraag of de markt wordt geopend, maar hoe en hoe snel zijn de vragen die op tafel liggen. Ook wees de Commissie op de positieve ervaringen in Lidstaten die reeds hun markten hebben opengesteld, terwijl deze Lidstaten in omvang en eigenschappen grote verschillen vertonen. Ook stelde de Commissie dat de werkgelegenheid in de postsector pas echt gevaar loopt als er niets gebeurt: dan zullen alternatieven voor de post (internet, e-mail) veel grotere delen van de taken gaan overnemen. De Commissie gaf aan bereid te zijn tot een package deal: de Commissie is bereid tot het geven van guidance bij de berekening van de UD op voorwaarde dat de Raad akkoord gaat met een definitieve datum voor marktopening. Hierbij zou een onderscheid gemaakt kunnen worden tussen de oude en nieuwe LS (de nieuwe LS zouden wellicht extra de tijd (2 jaar) krijgen).

Vergaderjaar 2007–2008

21 501-33

Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 141

## BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 november 2007

Hierbij doe ik u toekomen het verslag van de Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie, welke op 1 oktober 2007 te Luxemburg heeft plaatsgevonden. De belangrijkste agendapunten die tijdens deze Raad op het gebied van de openstelling van de postmarkt ter sprake zijn gekomen zijn de data voor de openstelling van de postmarkt en de vraag of expressdiensten onder de Universele Dienstverlening vallen.

Het doel van de Postraad was het bereiken van een politiek akkoord over het voorstel tot volledige openstelling van de postmarkt. Tijdens de voorafgaande informele lunch was reeds een breed gedragen akkoord bereikt over de datum van de marktopening. Dit akkoord hield het volgende in:

- Postmarkt moet uiterlijk op 31-12-2010 geopend worden.
- Lidstaten die aan specifieke eisen voldoen kunnen 2 jaar uitstel krijgen tot 31-12-2012. De Commissie moet goedkeuring geven aan dit uitstel.
- De Raad heeft een lijst vastgesteld van lidstaten die van bovenstaande mogelijkheid gebruik kunnen maken, te weten Letland, Litouwen, Polen, Tsjechië, Slowakije, Hongarije, Roemenië, Cyprus, Luxemburg, Malta en Griekenland. Overigens zijn deze lidstaten niet verplicht tot uitstel.
- Tijdens de Raad zijn de lidstaten akkoord gegaan met de reciprociteitsclausule in het nieuwe artikel 3. Deze clausule is alleen tijdens de periode van 31-12-2010 tot 31-12-2012 van kracht.

Met betrekking tot de expressdiensten is tijdens de Raad aan de lidstaten gevraagd of zij akkoord gaan met het compromisvoorstel. Dit compromisvoorstel houdt in dat alle verwijzingen naar expressen koeriersdiensten uit de richtlijn worden geschrapt. De Commissie verklaarde dat express- en koeriersdiensten niet gelijk of vergelijkbaar zijn aan diensten die vallen onder de Universele Dienstverlening.

Het enige land dat geen deel uitmaakte van de brede coalitie die voor het akkoord was, was Luxemburg.

Het politiek akkoord is in lijn met de Nederlandse uitgangspunten, namelijk de invoeringsdatum zo dicht mogelijk bij het voorstel van de Commissie te laten liggen (1 januari 2009) met eventueel een overgangstermijn voor bepaalde lidstaten en expressdiensten niet te laten vallen onder universele dienstverlening.

De staatssecretaris van Economische Zaken,  
F. Heemskerk